

Warszawa, dnia 27 września 2024 r.

Poz. 1423

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 24 września 2024 r.

**w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych,
banków państwowych prowadzących działalność maklerską, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2
ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych²⁾**

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską i bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zwanej dalej „ustawą”, oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów i rachunków zbiorczych przez bank powierniczy, w tym:

- 1) sposób i szczegółowe warunki przechowywania, rejestrowania i zabezpieczania instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych klientów, w tym szczegółowe warunki wykorzystywania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów, w szczególności dla celów zabezpieczenia, oraz kategorie podmiotów, w których mogą być depozytowane środki pieniężne klientów;
- 2) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, wymogu posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 2710).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie:

1) w zakresie swojej regulacji wdraża:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 349, Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, str. 19, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 188 z 13.08.2016, str. 28, Dz. Urz. UE L 273 z 08.10.2016, str. 35, Dz. Urz. UE L 64 z 10.03.2017, str. 116, Dz. Urz. UE L 231 z 14.09.2018, str. 39, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 64, Dz. Urz. UE L 320 z 11.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 155, Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020, str. 50, Dz. Urz. UE L 68 z 26.02.2021, str. 14, Dz. Urz. UE L 151 z 02.06.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 153),
- dyrektywę delegowaną Komisji (UE) 2017/593 z dnia 7 kwietnia 2016 r. uzupełniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do zabezpieczenia instrumentów finansowych i środków pieniężnych należących do klientów, zobowiązań w zakresie zarządzania produktami oraz zasad mających zastosowanie do oferowania lub przyjmowania wynagrodzeń, prowizji bądź innych korzyści pieniężnych lub niepieniężnych (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 500 oraz Dz. Urz. UE L 277 z 02.08.2021, str. 137);

2) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 287 z 21.10.2016, str. 320, Dz. Urz. UE L 254 z 10.10.2018, str. 19, Dz. Urz. UE L 320 z 11.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 283 z 03.11.2022, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2869 z 20.12.2023).

- 3) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez członków zarządu i rady nadzorczej wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 103 ust. 1a ustawy, oraz szczegółowe kryteria stosowane przy określaniu liczby funkcji, jakie mogą być pełnione jednocześnie zgodnie z art. 103 ust. 1c ustawy;
- 4) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby, o których mowa w art. 3 lit. c–i rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2154 z dnia 13 sierpnia 2021 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających odpowiednie kryteria ustalania kategorii osób zatrudnionych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka firmy inwestycyjnej lub aktywów, którymi ta firma zarządza (Dz. Urz. UE L 436 z 07.12.2021, str. 11), wymogu posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia;
- 5) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby wchodzące w skład władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską lub banku państwowego prowadzącego działalność maklerską, wydzielonej organizacyjnie zgodnie z art. 111 ust. 5 ustawy, wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 111 ust. 6a ustawy;
- 6) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby wchodzące w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej z siedzibą na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie, o którym mowa w art. 115 ust. 1 ustawy, wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 115 ust. 5 ustawy;
- 7) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez osoby, o których mowa w pkt 2–6, stosowanych wobec nich odpowiednich wymogów w zakresie posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji, nieposzlakowanej opinii i doświadczenia, oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób oraz osób, o których mowa w art. 82a ust. 2 ustawy;
- 8) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania kryteriów stosowanych przy określaniu liczby funkcji, jakie mogą być pełnione jednocześnie zgodnie z art. 103 ust. 1c ustawy;
- 9) procedury anonimowego zgłaszania naruszeń, o których mowa w art. 83a ust. 1a ustawy;
- 10) sposób i szczególne warunki rejestrowania zawieranych transakcji oraz przechowywania i archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) biurze maklerskim – rozumie się przez to jednostkę organizacyjną banku wydzieloną organizacyjnie zgodnie z art. 111 ust. 5 ustawy, w ramach której bank prowadzi działalność maklerską;
- 2) ewidencji – rozumie się przez to system zapisów elektronicznych odzwierciedlający stan posiadania przez klienta instrumentów rynku niepublicznego, udokumentowany przez klienta w sposób określony w § 13;
- 3) instrumentach rynku niepublicznego – rozumie się przez to niedopuszczone do obrotu zorganizowanego ani do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym oraz niezdematerializowane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i b ustawy;
- 4) kliencie – rozumie się przez to:
 - a) osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która zawarła z firmą inwestycyjną, bankiem państwowym prowadzącym działalność maklerską lub z bankiem, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, umowę o świadczenie usług maklerskich lub z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku papierów wartościowych, rachunku derywatów lub umowę o wykonywanie czynności pośrednictwa w pożyczkach papierów wartościowych,
 - b) podmiot, o którym mowa w art. 8a ust. 2 ustawy, który zawarł z firmą inwestycyjną, bankiem państwowym prowadzącym działalność maklerską, z bankiem, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, albo z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku zbiorczego – w zakresie praw i obowiązków wynikających z umowy o prowadzenie tego rachunku, lub z bankiem powierniczym umowę o wykonywanie czynności pośrednictwa w pożyczkach papierów wartościowych;
- 5) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego;
- 6) punkcie obsługi klientów – rozumie się przez to jednostkę organizacyjną firmy inwestycyjnej lub banku państwowego prowadzącego działalność maklerską, w której jest dokonywana bieżąca obsługa klientów tej firmy inwestycyjnej lub tego banku państwowego, w tym przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;

- 7) rachunku – rozumie się przez to:
 - a) rachunek papierów wartościowych, w tym rachunek, na którym są zapisywane papiery wartościowe, o których mowa w art. 5a ust. 1 lub 2 ustawy, oraz rachunek, na którym są zapisywane niebędące papierami wartościowymi lub instrumentami pochodnymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego,
 - b) rachunek derywatów,
 - c) rachunek zbiorczy;
- 8) rachunku instrumentów rynku niepublicznego – rozumie się przez to rachunek, na którym są zapisywane instrumenty rynku niepublicznego, z wyłączeniem papierów wartościowych, o których mowa w art. 5a ust. 1 i 2 ustawy, pozwalający na identyfikację osób, którym przysługują prawa z tych instrumentów;
- 9) rachunku pieniężnym – rozumie się przez to rachunek prowadzony przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską lub bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, na którym są rejestrowane środki pieniężne powierzone przez klienta, służący dokonywaniu rozliczeń w następstwie czynności, których przedmiotem są instrumenty finansowe, lub czynności związanych z prawami wynikającymi z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach lub w rejestrach lub ewidencjach prowadzonych przez odpowiednio firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską lub bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy;
- 10) rejestrze operacyjnym – rozumie się przez to rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem zlecenia sprzedaży przyjętego do wykonania przez firmę inwestycyjną lub bank państwowy prowadzący działalność maklerską przed otwarciem rejestru sesji, przy czym liczba instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczby:
 - a) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku, z wyłączeniem instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartych transakcji, lecz których rozrachunek nie został jeszcze przeprowadzony, i pozostają nadal zapisane na rachunku, oraz
 - b) praw do otrzymania instrumentów finansowych;
- 11) rejestrze sesji – rozumie się przez to:
 - a) rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, obejmujący liczbę praw i instrumentów zewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym lub w innym rejestrze o podobnym charakterze:
 - pomniejszaną o liczbę instrumentów finansowych i praw do ich otrzymania, które były przedmiotem transakcji sprzedaży zawartej na danej sesji,
 - powiększaną o liczbę praw do otrzymania instrumentów finansowych, które były przedmiotem transakcji kupna zawartej na danej sesji,
 - b) wykaz środków pieniężnych obejmujący sumę niezablokowanych środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku pieniężnym powiększaną o środki pieniężne, które będą uzyskane w wyniku zawartych na danej sesji transakcji sprzedaży instrumentów finansowych spełniających warunki określone w art. 7 ust. 5 ustawy, i pomniejszoną o środki pieniężne, które będą przeznaczone na opłacenie transakcji kupna instrumentów finansowych zawartych na tej sesji;
- 12) sprzedaży krzyżowej – rozumie się przez to sprzedaż łączoną lub sprzedaż wiążaną;
- 13) sprzedaży łączonej – rozumie się przez to świadczenie przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską lub bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy, oraz innych usług na podstawie umowy, o której mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1 ustawy, lub na podstawie jednej z umów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 2 ustawy, jeżeli:
 - a) każda z tych usług może być świadczona przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską lub bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, na podstawie odrębnej umowy oraz
 - b) klient ma możliwość zawarcia z firmą inwestycyjną, bankiem państwowym prowadzącym działalność maklerską lub bankiem, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, odrębnej umowy dotyczącej każdej z tych usług;
- 14) sprzedaży wiązanej – rozumie się przez to świadczenie przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską lub bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy, oraz innych usług na podstawie umowy, o której mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1 ustawy, lub na podstawie jednej z umów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 2 ustawy, jeżeli co najmniej jedna z tych usług nie może być świadczona przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską lub bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, na podstawie odrębnej umowy;

- 15) transakcji finansowanej z użyciem papierów wartościowych – rozumie się przez to transakcję, o której mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 1, z późn. zm.³⁾);
- 16) właściwej izbie rozrachunkowej – rozumie się przez to odpowiednio:
 - a) Krajowy Depozyt oraz spółkę, której Krajowy Depozyt powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 ustawy,
 - b) izbę rozrachunkową,
 - c) centralny depozyt papierów wartościowych, centralny depozyt papierów wartościowych z państwa trzeciego oraz oddział centralnego depozytu papierów wartościowych, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 1, 2 i 25 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniającego dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 1, z późn. zm.⁴⁾);
- 17) wykonywaniu zleceń – rozumie się przez to wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, o którym mowa w art. 73 ust. 1 lub 2 ustawy;
- 18) zagranicznych instrumentach finansowych – rozumie się przez to instrumenty finansowe niedopuszczone do obrotu w działającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej systemie obrotu instrumentami finansowymi, które są dopuszczone do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym lub do obrotu w systemie obrotu instrumentami finansowymi prowadzonym na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim działającym w sposób stały i zorganizowany na zasadach określonych przepisami tego państwa, jak również zapewniającym, że przy kojarzeniu ofert kupna lub sprzedaży tych instrumentów finansowych inwestorzy mają równy i powszechny dostęp do informacji rynkowej w tym samym czasie oraz że są zachowane jednakowe warunki nabywania i zbywania tych instrumentów finansowych.

2. Przepisy rozporządzenia, które mają zastosowanie do firm inwestycyjnych, stosuje się do banku państwowego prowadzącego działalność maklerską w takim zakresie, w jakim znajdują one zastosowanie do banku prowadzącego działalność maklerską.

Rozdział 2

Przechowywanie, rejestrowanie i zabezpieczanie instrumentów finansowych oraz prowadzenie rachunków pieniężnych

§ 3. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługi przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków pieniężnych:

- 1) przechowuje lub rejestruje aktywa klienta w sposób umożliwiający w każdej chwili wyodrębnienie aktywów przechowywanych na jego rzecz od aktywów innego klienta oraz od aktywów własnych firmy inwestycyjnej;
- 2) świadczy te usługi w sposób rzetelny;
- 3) regularnie sprawdza stan prowadzonych przez firmę inwestycyjną rachunków, ewidencji i rejestrów z rachunkami, ewidencjami i rejestrami prowadzonymi przez podmiot przechowujący aktywa na zlecenie firmy inwestycyjnej;
- 4) podejmuje działania niezbędne do zapewnienia, że posiadane przez firmę inwestycyjną dane dotyczące rodzaju i liczby instrumentów finansowych oraz wysokości środków pieniężnych należących do klienta są rzetelne, dokładne i zgodne ze stanem faktycznym;
- 5) powierza instrumenty finansowe lub środki pieniężne klienta do przechowywania przez inny podmiot wyłącznie pod warunkiem, że podmiot ten zapewnia przechowywanie lub rejestrowanie tych aktywów odrębnie od aktywów firmy inwestycyjnej oraz aktywów tego podmiotu.

2. W przypadku gdy ze względu na prawo obowiązujące w państwie, na którego terytorium miałyby być przechowywane lub rejestrowane instrumenty finansowe lub środki pieniężne klienta, nie jest możliwe spełnienie przez firmę inwestycyjną wymogu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, firma inwestycyjna informuje o tym klienta. Powierzenie instrumentów finansowych lub środków pieniężnych klienta do przechowywania przez podmiot działający na terytorium tego państwa jest możliwe pod warunkiem wyrażenia przez klienta zgody na takie powierzenie.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 80 z 22.03.2019, str. 16, Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2869 z 20.12.2023.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 349 z 21.12.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 151 z 02.06.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2845 z 27.12.2023.

3. Firma inwestycyjna może powierzyć przechowywanie instrumentów finansowych klienta innemu podmiotowi, z zachowaniem należytej staranności, w szczególności biorąc pod uwagę:

- 1) posiadaną wiedzę specjalistyczną i doświadczenie gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych instrumentów finansowych;
- 2) spełnianie wszelkich wymogów niezbędnych do przechowywania instrumentów finansowych, w tym posiadanie stosownych zezwoleń lub zgód wymaganych zgodnie z przepisami prawa państwa, w którym będą przechowywane instrumenty finansowe;
- 3) opinię, jaką podmiot posiada na rynku, na którym świadczy usługi;
- 4) możliwość zapewnienia sprawowania przez firmę inwestycyjną okresowej kontroli czynności związanych z przechowywaniem instrumentów finansowych klienta oraz wykorzystywanych w tym celu systemów, urządzeń i procedur.

4. Firma inwestycyjna może powierzyć przechowywanie instrumentów finansowych klienta innemu podmiotowi, pod warunkiem że podmiot ten prowadzi działalność w państwie, którego prawo reguluje działalność polegającą na przechowywaniu instrumentów finansowych na cudzy rachunek i podlega w tym zakresie nadzorowi właściwego organu nadzoru.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) powierzenie przechowania instrumentu finansowego jest niezbędne ze względu na charakter tego instrumentu finansowego lub usługi inwestycyjnej z nim związanej albo
- 2) instrument finansowy powierzany do przechowania należy do klienta profesjonalnego a powierzenie następuje na pisemny wniosek tego klienta.

6. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio do przekazywania przez podmiot, o którym mowa w ust. 4, czynności związanych z przechowywaniem instrumentów finansowych innemu podmiotowi.

7. Firma inwestycyjna powierzająca instrumenty finansowe należące do klienta do przechowywania przez podmiot, o którym mowa w ust. 3, jest obowiązana sprawować okresową kontrolę czynności związanych z przechowywaniem instrumentów finansowych klienta firmy inwestycyjnej oraz wykorzystywanych w tym celu systemów, urządzeń i procedur.

§ 4. 1. W przypadku gdy firma inwestycyjna, zgodnie z prawem obowiązującym w państwie innym niż państwo członkowskie, w którym są przechowywane środki pieniężne lub instrumenty finansowe klienta, jest zobowiązana do zawarcia umowy ustanawiającej zabezpieczenie, zastaw lub inne prawo o podobnym charakterze na instrumentach finansowych lub środkach pieniężnych klienta, informuje klienta, że na mocy prawa obowiązującego w państwie trzecim, w którym są przechowywane środki pieniężne lub instrumenty finansowe tego klienta, jest wymagane ustanowienie takiego zabezpieczenia, zastawu lub innego prawa o podobnym charakterze, oraz wskazuje temu klientowi zagrożenia związane z zawarciem takiej umowy.

2. Zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, wymaga uprzedniej zmiany umowy o świadczenie usług maklerskich zawartej z klientem oraz dokonania zapisów w księgach rachunkowych firmy inwestycyjnej.

3. Przepis ust. 2 stosuje się w przypadku, gdy firma inwestycyjna została poinformowana o ustanowieniu zabezpieczenia, zastawu lub innym zdarzeniu umożliwiającym osobie trzeciej dysponowanie instrumentami finansowymi lub środkami pieniężnymi klienta w celu dochodzenia lub zaspokojenia roszczeń, które nie mają związku z klientem ani ze świadczeniem usług na rzecz klienta.

§ 5. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i rejestruje instrumenty finansowe oraz prowadzi rachunki pieniężne w sposób zapewniający podmiotom, o których mowa w art. 73 ust. 5q pkt 1–3 ustawy, łatwy dostęp do informacji dotyczących instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów przez:

- 1) przekazywanie informacji objętych ich żądaniem w wyznaczonym przez nich terminie, a w przypadku braku wskazania terminu – niezwłocznie;
- 2) umożliwienie im sprawnego wykonywania czynności kontrolnych;
- 3) wykonywanie działań, o których mowa w pkt 1 i 2, również w przypadku, gdy dotyczą one czynności powierzonych lub instrumentów finansowych lub środków pieniężnych zdeponowanych w podmiocie trzecim.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) rachunki i rejestry, które umożliwiają łatwe określenie salda środków pieniężnych i instrumentów finansowych w odniesieniu do każdego klienta;
- 2) szczegółowe dane dotyczące rachunków, na których są zapisane środki pieniężne klientów, oraz umów z podmiotami przechowującymi te środki – w przypadkach, w których środki pieniężne klientów są przechowywane przez firmy inwestycyjne zgodnie z § 3 i § 10;

- 3) szczegółowe dane dotyczące rachunków, na których są zapisane instrumenty finansowe, umów z firmami inwestycyjnymi oraz umów z podmiotami przechowującymi instrumenty finansowe klientów – w przypadkach, w których instrumenty finansowe są przechowywane przez firmy inwestycyjne zgodnie z § 3;
- 4) szczegółowe informacje dotyczące osób trzecich wykonujących zlecone przez firmę inwestycyjną zadania w odniesieniu do instrumentów finansowych lub środków pieniężnych klientów oraz szczegółowe informacje dotyczące tych zleconych zadań;
- 5) informacje o osobach w firmie inwestycyjnej zaangażowanych w procesy związane z prowadzeniem rachunków i rejestrów, na których są zapisywane instrumenty finansowe lub środki pieniężne klientów, w tym o osobach odpowiedzialnych za nadzór nad spełnianiem przez firmę inwestycyjną wymogów związanych z zabezpieczeniem aktywów klientów;
- 6) umowy istotne dla ustalenia prawa własności klienta do aktywów.

§ 6. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługi przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych nie może wykorzystywać na własny rachunek lub na rachunek podmiotu trzeciego instrumentów finansowych należących do klienta lub uprawnionego z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy wykorzystanie przez firmę inwestycyjną instrumentów finansowych należących do klienta lub uprawnionego z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym następuje w związku z zawarciem przez firmę inwestycyjną transakcji finansowanej z użyciem papierów wartościowych, pod warunkiem że:

- 1) klient lub uprawniony z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym udzielił pisemnej zgody na wykorzystanie należących do niego instrumentów finansowych na określonych warunkach;
- 2) wykorzystanie instrumentów finansowych odbywa się zgodnie z warunkami, na które klient wyraził zgodę.

3. Firma inwestycyjna, pomimo spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, nie może wykorzystywać na własny rachunek ani na rachunek podmiotu trzeciego instrumentów finansowych należących do klienta, jeżeli są one przechowywane na rachunku, na którym zbiorczo są przechowywane instrumenty finansowe, chyba że:

- 1) wszyscy klienci, których instrumenty finansowe są rejestrowane na tym rachunku, wyrazili uprzednio zgodę na wykorzystanie przez firmę inwestycyjną należących do nich instrumentów finansowych w sposób, o którym mowa w ust. 2, lub
- 2) firma inwestycyjna stosuje mechanizmy i procedury zapewniające, że wykorzystywane są wyłącznie należące do klientów instrumenty finansowe przechowywane na tym rachunku, którzy wyrazili uprzednio w sposób, o którym mowa w ust. 2, zgodę na wykorzystanie przez firmę inwestycyjną należących do nich instrumentów finansowych.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się także w przypadku, gdy wykonanie zlecenia klienta wymaga ustanowienia przez firmę inwestycyjną zabezpieczenia na instrumentach finansowych.

5. Firma inwestycyjna wykorzystująca instrumenty finansowe należące do jej klientów rejestruje informacje obejmujące niezbędne dane klientów i uprawnionych z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym, którzy wyrazili zgodę, o której mowa w ust. 2 i 3, oraz liczbę i rodzaj wykorzystywanych instrumentów finansowych należących do poszczególnych klientów.

6. Firma inwestycyjna, na rzecz której zostało ustanowione zabezpieczenie na instrumentach finansowych należących do klienta, rejestruje informacje obejmujące niezbędne dane klientów, którzy ustanowili zabezpieczenie zleceń, oraz liczbę i rodzaj instrumentów finansowych będących przedmiotem zabezpieczenia.

7. W przypadku, o którym mowa w art. 73 ust. 5i ustawy, firma inwestycyjna, na rzecz której zostało ustanowione zabezpieczenie na środkach pieniężnych lub instrumentach finansowych, rejestruje informacje obejmujące niezbędne dane klientów, którzy ustanowili zabezpieczenia zleceń, oraz wysokość zabezpieczenia.

8. Firma inwestycyjna realizuje obowiązki, o których mowa w ust. 5–7, przez rejestrowanie informacji wyłącznie w zakresie danych klientów oraz uprawnionych z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym, które są adekwatne oraz niezbędne do celów, w których są przetwarzane.

9. Firma inwestycyjna podejmuje odpowiednie działania w odniesieniu do wszystkich klientów w celu zapewnienia, aby pożyczkobiorca instrumentów finansowych klienta przedstawił odpowiednie zabezpieczenie, oraz monitoruje adekwatność zabezpieczenia, a także podejmuje działania zapewniające, że wartość zabezpieczenia będzie równa co najmniej wartości instrumentów finansowych klienta.

10. Firma inwestycyjna podejmuje odpowiednie działania, aby zapobiec nieuprawnionemu wykorzystaniu instrumentów finansowych klientów na własny rachunek lub na rachunek innej osoby, w szczególności:

- 1) zawiera z klientami umowy w celu zapewnienia posiadania przez klienta wystarczającego pokrycia złożonych zleceń na potrzeby rozrachunku transakcji, w tym umów pożyczek odpowiednich papierów wartościowych w imieniu klienta, lub zamknięcia pozycji;

- 2) na bieżąco monitoruje prognozowaną zdolność dostarczenia instrumentów finansowych w dniu rozrachunku, a w przypadku gdy takie dostarczenie nie jest możliwe – wdraża środki naprawcze;
- 3) na bieżąco monitoruje i żąda niezwłocznego dostarczenia instrumentów finansowych w dniu rozliczenia lub po tym dniu.

§ 7. 1. Firma inwestycyjna, która prowadzi dla klienta rachunek, otwiera dla tego klienta rejestr operacyjny. Firma inwestycyjna może również utworzyć dla klienta rejestr sesji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy na rachunku będą zapisywane instrumenty finansowe nabywane w wyniku transakcji, które nie spełniają warunków, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy.

3. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w rejestrze operacyjnym na podstawie:

- 1) dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji w obrocie zorganizowanym, o których mowa w art. 7 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy, wystawionych przez spółkę prowadzącą rynek regulowany, podmiot prowadzący ASO lub inny podmiot, zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- 2) dokumentów stanowiących podstawę dokonania zmian zapisów na rachunkach lub rachunkach pieniężnych określonych przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy, centralny depozyt papierów wartościowych lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku;
- 3) dokumentów stanowiących na zagranicznym rynku regulowanym potwierdzenie zawarcia transakcji nabycia papierów wartościowych, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 3 ustawy, oraz stanowiących potwierdzenie złożenia właściwej dyspozycji ich przeniesienia w celu dokonania zapisu na rachunku.

4. Firma inwestycyjna nie otwiera rachunku dla klienta, jeżeli nabywane instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego będą zapisywane na rachunku tego klienta prowadzonym przez inny podmiot.

5. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunkach instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego oraz innych papierów wartościowych rejestrowanych w depozycie papierów wartościowych, zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

6. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunkach derywatów instrumentów pochodnych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego zgodnie z zasadami określonymi przez właściwy podmiot rozliczający, o którym mowa w art. 45b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczenia.

7. Firma inwestycyjna rejestruje na rachunkach instrumentów finansowych innych niż określone w ust. 5 i 6 zgodnie z zasadami określonymi przez właściwą izbę rozrachunkową, jeżeli instrumenty finansowe zostały zarejestrowane na kontach prowadzonych przez tę izbę.

8. W przypadku gdy firma inwestycyjna uczestniczy w rozliczaniu lub rozrachunku transakcji instrumentami finansowymi innymi niż określone w ust. 5–7, rejestruje:

- 1) instrumenty pochodne – zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot uprawniony do dokonywania rozliczenia;
- 2) instrumenty finansowe inne niż określone w pkt 1 – zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku.

9. Firma inwestycyjna rejestruje odrębnie instrumenty finansowe:

- 1) służące jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań wynikających z:
 - a) pożyczek instrumentów finansowych,
 - b) pożyczek lub kredytów na nabycie instrumentów finansowych,
 - c) instrumentów pochodnych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego,
 - d) praw majątkowych;
- 2) będące przedmiotem:
 - a) blokady,
 - b) zastawu,
 - c) zabezpieczenia finansowego.

10. Firma inwestycyjna może rejestrować instrumenty finansowe, o których mowa w ust. 9, łącznie dla wszystkich lub dla niektórych rodzajów zobowiązań pod warunkiem, że prowadzi dokumentację pozwalającą na określenie liczby instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie dla poszczególnych rodzajów zobowiązań.

11. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy procedury właściwej izby rozrachunkowej wymagają łącznego rejestrowania instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 9.

12. Firma inwestycyjna, która prowadzi ASO lub OTF, ustanawia przejrzyste zasady niezwłocznego, rzetelnego, zupełnego i prawidłowego dokonywania zapisów instrumentów finansowych lub środków pieniężnych wynikających ze świadczenia usługi, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1 ustawy.

§ 8. 1. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w rejestrze sesji na podstawie dokumentów, o których mowa w § 7 ust. 3 pkt 1 i 3.

2. Firma inwestycyjna otwiera rejestr sesji przed rozpoczęciem sesji albo w czasie jej trwania.

3. Firma inwestycyjna prowadzi rejestr sesji wyłącznie w celu sprawdzenia pokrycia zleceń, w przypadku gdy obowiązek sprawdzenia przez firmę inwestycyjną pokrycia zleceń wynika z odrębnych przepisów lub warunków umowy, albo w celu sprawdzenia, czy klient nie przekroczył limitu maksymalnej wysokości należności firmy inwestycyjnej z tytułu transakcji zawartych w wyniku wykonania zleceń przy braku pełnego pokrycia wartości tych zleceń oraz kosztów ich wykonania.

4. Rejestr sesji jest zamykany w momencie zakończenia sesji.

§ 9. Firma inwestycyjna może prowadzić rejestr sesji na wniosek klienta, którego rachunek prowadzi podmiot inny niż firma inwestycyjna, z którą zawarł umowę o wykonywanie zleceń lub umowę o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia derywatów, przy czym początkowy zapis w rejestrze sesji jest dokonywany w wysokości uzgodnionej z podmiotem prowadzącym rachunek klienta.

§ 10. 1. Firma inwestycyjna deponuje środki pieniężne klientów odrębnie od środków pieniężnych firmy inwestycyjnej. Do sposobu rejestrowania środków pieniężnych na rachunku pieniężnym prowadzonym przez firmę inwestycyjną stosuje się odpowiednio § 7 ust. 9–11.

2. Środki pieniężne klientów mogą być deponowane w:

- 1) banku centralnym;
- 2) banku krajowym;
- 3) zagranicznej instytucji kredytowej;
- 4) banku zagranicznym;
- 5) uznanym funduszu rynku pieniężnego – po uzyskaniu zgody klienta.

3. Przez uznany fundusz rynku pieniężnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, rozumie się fundusz inwestycyjny otwarty lub fundusz zagraniczny w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034) spełniający łącznie następujące warunki:

- 1) jego nadrzędnym celem inwestycyjnym jest utrzymywanie nominalnej wartości netto aktywów funduszu, przed doliczeniem zysków, albo wartości kapitału początkowego uczestników wraz z zyskami,
- 2) inwestuje wyłącznie w wysokiej jakości instrumenty rynku pieniężnego o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni lub o regularnej korekcie rentowności zgodnej z terminem realizacji praw oraz średnim ważonym terminem realizacji praw wynoszącym 60 dni lub inwestuje dodatkowo, lokując środki pieniężne w podmiotach, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 3 lub 4, oraz
- 3) zapewnia możliwość odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia tytułów uczestnictwa tego funduszu nie później niż w dniu wyceny następującym po dniu, w którym zostało złożone zlecenie ich odkupienia.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5, firma inwestycyjna:

- 1) deponuje środki pieniężne klienta w sposób:
 - a) gwarantujący prawa klientów do środków pieniężnych oraz
 - b) uniemożliwiający wykorzystanie środków pieniężnych klientów przez firmę inwestycyjną na własny rachunek;
- 2) dokonuje wyboru podmiotu z należyłą starannością, w szczególności mając na uwadze ochronę praw przysługujących klientom i potrzebę dywersyfikacji środków pieniężnych oraz poziom wiedzy specjalistycznej i opinię, jaką posiada dany podmiot, jak również system prawny i praktyki rynkowe związane z przechowywaniem środków pieniężnych klientów, które mogłyby mieć niekorzystny wpływ na prawo własności środków pieniężnych należących do klientów;
- 3) dokonuje okresowej oceny podmiotu, w którym zostały zdeponowane środki pieniężne klienta, oraz sposobu świadczenia usługi przez ten podmiot.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, firma inwestycyjna informuje klienta, że środki pieniężne ulokowane w uznanym funduszu rynku pieniężnego nie będą przechowywane zgodnie z wymogami dotyczącymi zabezpieczania środków pieniężnych klientów określonymi w § 3.

§ 11. 1. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunkach na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 2, oraz na podstawie dowodów wystawianych przez firmę inwestycyjną w związku z obsługą zdarzeń prawnych skutkujących zmianami stanów na rachunkach, które nie powodują zmian na kontach depozytowych prowadzonych dla tej firmy inwestycyjnej w podmiocie, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 2.

2. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunkach derywatów na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot rozliczający, o którym mowa w art. 45b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń.

3. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów innych niż określone w ust. 1 i 2 na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez:

- 1) podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń – w przypadku instrumentów pochodnych;
- 2) podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku – w przypadku instrumentów finansowych innych niż instrumenty pochodne.

4. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunkach pieniężnych na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów wystawianych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 2, podmiot rozliczający, o którym mowa w art. 45b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń.

§ 12. 1. Firma inwestycyjna prowadząca rachunki, na których są rejestrowane zagraniczne instrumenty finansowe, dokonuje zapisów na rachunkach na podstawie dowodów wystawionych przez podmiot wykonujący zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na zagranicznym rynku lub w systemie wykonywania zleceń w rozumieniu art. 64 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/565”.

2. W umowie zawartej z podmiotem lub systemem, o których mowa w ust. 1, firma inwestycyjna zobowiązuje ten podmiot lub system do niezwłocznego przekazywania rzetelnych dowodów będących podstawą do dokonania zapisów na rachunkach, na których są rejestrowane zagraniczne instrumenty finansowe.

3. Firma inwestycyjna przechowuje dokumenty stanowiące podstawę zapisów na rachunkach, na których są rejestrowane zagraniczne instrumenty finansowe.

§ 13. 1. Firma inwestycyjna, która świadczy usługę wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów rynku niepublicznego, prowadzi dla klienta rachunek instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencję, chyba że świadczy te usługi w sposób incydentalny a klient nie zażądał otwarcia takiego rachunku lub takiej ewidencji.

2. Firma inwestycyjna, prowadząca dla klienta rachunek instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencję, w umowie o świadczenie usługi, o której mowa w ust. 1, zobowiązuje klienta do informowania o zdarzeniach prawnych, które mają wpływ na istnienie ewidencjonowanych przez nią instrumentów rynku niepublicznego i prawa wynikające z tych instrumentów, oraz przedstawiania dokumentów potwierdzających ten stan zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunkach instrumentów rynku niepublicznego na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określają zasady przyjęte w obrocie danymi instrumentami rynku niepublicznego.

4. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w ewidencji na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 2. Firma inwestycyjna przechowuje kopie dokumentów stanowiących podstawę zapisów.

5. Do rachunków instrumentów rynku niepublicznego i ewidencji, o których mowa w ust. 1, firma inwestycyjna stosuje odpowiednio przepisy § 7 ust. 5–7 w zakresie, w jakim na rachunkach instrumentów rynku niepublicznego lub w ewidencji są zapisywane instrumenty rynku niepublicznego, którymi obrót jest obsługiwany przez właściwą izbę rozrachunkową, oraz przepisy § 7 ust. 9 i 10.

§ 14. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługę przechowywania i rejestrowania zmian stanu posiadania instrumentów finansowych prowadzi rejestr przechowywanych instrumentów, który umożliwia ewidencjonowanie zabezpieczeń ustanawianych na prawach z przechowywanych instrumentów finansowych.

2. W umowie o świadczenie usługi, o której mowa w ust. 1, firma inwestycyjna określa warunki i sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1. Przepis § 13 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 246 z 26.09.2017, str. 12, Dz. Urz. UE L 329 z 13.12.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 113 z 29.04.2019, str. 18, Dz. Urz. UE L 165 z 21.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 190 z 16.07.2019, str. 18, Dz. Urz. UE L 106 z 26.03.2021, str. 30, Dz. Urz. UE L 277 z 02.08.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 277 z 02.08.2021, str. 6.

§ 15. 1. Firma inwestycyjna przeprowadza analizy w celu wykazania adekwatności zawieranych umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 294), których przedmiotem są środki pieniężne lub instrumenty finansowe klientów profesjonalnych lub uprawnionych kontrahentów, biorąc pod uwagę związek między zobowiązaniem klienta profesjonalnego lub uprawnionego kontrahenta wobec firmy inwestycyjnej a aktywami takiego klienta lub kontrahenta stanowiącymi zabezpieczenie finansowe określone w tych umowach.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, firma inwestycyjna bada, czy:

- 1) wartość zobowiązania wobec firmy inwestycyjnej jest adekwatna do wartości zabezpieczenia finansowego będącego przedmiotem umowy, w tym czy prawdopodobieństwo powstania zobowiązania wobec firmy inwestycyjnej jest małe lub znikome,
- 2) kwota środków pieniężnych lub wartość instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie finansowe określone w umowie znacznie przekraczają wartość zobowiązania lub są nieograniczone w odniesieniu do istniejących lub przyszłych zobowiązań oraz
- 3) wszystkie instrumenty finansowe lub środki pieniężne stanowią zabezpieczenie określone w umowie, bez względu na rodzaj i wartość zobowiązań wobec firmy inwestycyjnej.

3. Przy zawieraniu umów, o których mowa w ust. 1, firma inwestycyjna wskazuje na ryzyko i skutki zawarcia takich umów w odniesieniu do instrumentów finansowych i środków pieniężnych należących do klienta profesjonalnego albo uprawnionego kontrahenta.

§ 16. 1. Firma inwestycyjna wyznacza osobę posiadającą wystarczającą wiedzę, doświadczenie i uprawnienia, która będzie odpowiedzialna za wypełnianie przez tę firmę inwestycyjną obowiązków dotyczących zabezpieczania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów.

2. Firma inwestycyjna określa, czy osoba, o której mowa w ust. 1:

- 1) będzie odpowiedzialna wyłącznie za wykonywanie czynności określonych w ust. 1;
- 2) może wykonywać także czynności inne niż określone w ust. 1.

§ 17. 1. Przepisów niniejszego rozdziału dotyczących prowadzenia rejestru operacyjnego nie stosuje się do podmiotu prowadzącego rachunek papierów wartościowych albo rachunek zbiorczy na podstawie umowy, o której mowa w art. 121 ust. 1 ustawy.

2. Przepisy § 3–6, § 7 ust. 5 i 9–11, § 10, § 13, § 14 oraz § 16 stosuje się do banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

3. Do banku powierniczego stosuje się odpowiednio:

- 1) przepisy § 7 ust. 1–3;
- 2) przepisy § 7 ust. 5 i 9–11, § 8, § 9, § 11 oraz § 15 – w zakresie odnoszącym się do rejestru operacyjnego.

Rozdział 3

Szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności przez firmę inwestycyjną, bank państwowy prowadzący działalność maklerską i bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów i rachunków zbiorczych przez bank powierniczy

§ 18. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową, określający szczegółowo rozwiązania wdrożone przez daną firmę inwestycyjną mające na celu:

- 1) uniemożliwianie osobom nieuprawnionym dostępu do informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową oraz
- 2) zapobieganie wykorzystywaniu przez osoby mające dostęp do informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową tych informacji w celach innych niż wykonywanie obowiązków wynikających ze sprawowanych funkcji lub zatrudnienia.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa również zasady przepływu informacji w firmie inwestycyjnej, w tym zasady obiegu dokumentów.

§ 19. 1. Firma inwestycyjna zabezpiecza pomieszczenia, w których jest prowadzona działalność maklerska, przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

2. Firma inwestycyjna wyposaża punkty obsługi klientów w urządzenia telekomunikacyjne umożliwiające stały i bezpośredni kontakt z centralą firmy inwestycyjnej.

3. Firma inwestycyjna oznacza punkty obsługi klientów w sposób umożliwiający ich identyfikację jako jednostek organizacyjnych firmy inwestycyjnej.

4. W przypadku gdy punkt obsługi klientów jest zlokalizowany na terenie banku lub innego podmiotu, firma inwestycyjna wyposaża go w urządzenia i numery telekomunikacyjne identyfikowalne wyłącznie pod nazwą firmy inwestycyjnej, a w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską – pod nazwą biura maklerskiego.

5. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 4, punkt obsługi klientów nie posiada systemów informatycznych wydzielonych z systemów banku lub innego podmiotu, na którego terenie został zlokalizowany, systemy wykorzystywane przez punkt obsługi klientów zabezpiecza się przed nieuprawnionym dostępem.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 20. 1. Bank powierniczy zabezpiecza pomieszczenia, w których prowadzi działalność, przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

2. Sposób organizacji działalności banku powierniczego zapewnia ochronę informacji poufnych i stanowiących tajemnicę zawodową przed nieuprawnionym dostępem.

§ 21. 1. Firma inwestycyjna zabezpiecza systemy informatyczne firmy inwestycyjnej i wykorzystywane w prowadzonej działalności maklerskiej podsystemy informatyczne w sposób uniemożliwiający nieuprawniony dostęp do danych przetwarzanych w tych systemach i podsystemach.

2. Firma inwestycyjna stosuje zabezpieczenia urządzeń uniemożliwiające nieuprawniony dostęp do systemów i podsystemów informatycznych oraz przetwarzania danych. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża wewnętrzne procedury regulujące dostęp do systemów i podsystemów informatycznych oraz jego kontrolę, zapewniające możliwość odtworzenia dostępu wraz z historią modyfikacji i przetwarzania danych.

3. Firma inwestycyjna stosuje mechanizmy służące zapewnieniu bezpieczeństwa środków przekazu informacji i ich uwierzytelniania, minimalizowaniu ryzyka uszkodzenia danych oraz nieuprawnionego dostępu i zapobieganiu wyciekowi informacji, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) nr 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 153, z późn. zm.⁶⁾).

4. Firma inwestycyjna podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości obsługi oraz pracy urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych wykorzystywanych w prowadzonej działalności maklerskiej, w szczególności przez:

- 1) przeprowadzanie testów prawidłowości działania urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w przypadku ich wdrożenia lub modyfikacji, w oparciu o opracowane, wdrożone i stosowane procedury wewnętrzne określające metodologię przeprowadzanych testów;
- 2) monitorowanie w czasie rzeczywistym oraz dokonywanie okresowych przeglądów i ocen wykorzystywanych urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w celu identyfikowania i eliminacji potencjalnych lub rzeczywistych zakłóceń;
- 3) zapewnienie wydajności urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w stopniu odpowiadającym skali prowadzonej działalności, racjonalnie przewidywalnego wzrostu skali działalności w najbliższym czasie oraz nadzwyczajnych warunków, które mogłyby zakłócić pracę urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych;
- 4) zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych posiadających stosowne uprawnienia do dostępu do urządzeń oraz systemów i podsystemów, odpowiednie kwalifikacje oraz wystarczającą ilość czasu na realizację obowiązków;
- 5) zabezpieczenie urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych przed utratą danych spowodowaną awarią zasilania, innymi awariami lub zakłóceniami oraz innymi zdarzeniami losowymi;
- 6) opracowanie i wdrożenie procedur związanych z wykorzystywaniem urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych oraz procedur w zakresie zapewnienia ciągłości działania i zasad zachowania ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych;
- 7) tworzenie, nie rzadziej niż raz dziennie, kopii baz danych i posiadanie niezbędnych narzędzi umożliwiających odtworzenie i wykorzystanie danych oraz podjęcie pracy urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w przypadku awarii lub utraty części lub całości danych w bazach danych na skutek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej;
- 8) przechowywanie kopii baz danych w miejscu, w którym nie dojdzie do utraty kopii baz danych w przypadku awarii lub utraty części lub całości danych w bazach danych na skutek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej.

⁶⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 2024/90177 z 12.03.2024.

5. W związku z wykorzystywaniem urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w ramach działalności skutkującej wprowadzaniem zleceń do systemu obrotu firma inwestycyjna w zakresie, w którym nie podlega regulacjom rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/589 z dnia 19 lipca 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne dla firm inwestycyjnych prowadzących handel algorytmiczny (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 417), opracowuje, wdraża i stosuje odpowiednie rozwiązania zapewniające:

- 1) możliwość automatycznego odrzucania, blokowania lub anulowania wprowadzonych do systemów lub podsystemów zleceń, które nie spełniają wymagań określonych przez przepisy prawa, firmę inwestycyjną lub inny podmiot, w tym spółkę prowadzącą rynek regulowany lub ASO;
- 2) informowanie inspektora nadzoru, o którym mowa w § 24 ust. 2, i kierownika jednostki realizującej funkcję zarządzania ryzykiem albo osoby odpowiedzialnej za wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem o przypadku zamiaru wykonania lub przekazania w systemach lub podsystemach informatycznych zleceń, które zostały zablokowane lub anulowane;
- 3) zgodność funkcji urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych z wymaganiami systemów informatycznych podmiotu, do którego są kierowane zlecenia, w szczególności spółki prowadzącej rynek regulowany lub ASO oraz podmiotów prowadzących rozliczenie lub rozrachunek transakcji, których uczestnikiem jest firma inwestycyjna.

6. Firma inwestycyjna, która prowadzi rachunki lub rachunki pieniężne, zapewnia, że systemy i podsystemy informatyczne gwarantują możliwość tworzenia, za okresy nie krótsze niż okresy, w których firma inwestycyjna jest obowiązana do przechowywania danych związanych z prowadzoną działalnością maklerską, historii rachunków lub rachunków pieniężnych oraz rejestrów operacyjnych, zawierających chronologiczne zestawienie dokonywanych operacji, w szczególności dane dotyczące:

- 1) w odniesieniu do rachunku pieniężnego:
 - a) salda początkowego i końcowego środków pieniężnych za każdy dzień,
 - b) wpłat na rachunek, z uwzględnieniem wpłat dokonanych w formie przelewu, w szczególności kwot poszczególnych wpłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
 - c) wypłat z rachunku, w szczególności kwot poszczególnych wypłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
 - d) przelewów środków pieniężnych z rachunku, w szczególności kwot poszczególnych przelewów, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
 - e) środków z rozliczonych w danym dniu transakcji, w szczególności kwot rozliczonych środków, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
 - f) blokady środków pieniężnych w związku ze złożeniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, w szczególności kwot środków objętych blokadą, daty i opisu operacji oraz numeru zlecenia,
 - g) blokady środków pieniężnych ustanowionej w przypadku innym niż określony w lit. f, w szczególności kwoty środków objętych blokadą,
 - h) zniesienia blokady środków pieniężnych w związku z anulowaniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, w szczególności daty i numeru zlecenia,
 - i) naliczonych odsetek za opóźnienie, w szczególności daty i opisu operacji;
- 2) w odniesieniu do rachunku papierów wartościowych i rachunku zbiorczego:
 - a) salda początkowego i końcowego dla każdego rodzaju instrumentów finansowych za każdy dzień,
 - b) blokady instrumentów finansowych, w szczególności liczby instrumentów finansowych objętych blokadą, daty i opisu operacji,
 - c) nabycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia kupna w obrocie zorganizowanym, w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
 - d) nabycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty zapisania na rachunku i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
 - e) zbycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia sprzedaży w obrocie zorganizowanym, w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
 - f) zbycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
 - g) przeniesienia instrumentów finansowych na inny rachunek papierów wartościowych lub rachunek zbiorczy należący do tego samego podmiotu, w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego.

7. Przepisy ust. 6 pkt 2 stosuje się odpowiednio w przypadku rejestrowania przez firmę inwestycyjną instrumentów finansowych w sposób inny niż na rachunkach papierów wartościowych lub na rachunkach zbiorczych.

8. W przypadku przechowywania instrumentów finansowych systemy i podsystemy informatyczne firmy inwestycyjnej gwarantują możliwość rejestrowania danych umożliwiających identyfikację instrumentów finansowych będących przedmiotem poszczególnych operacji.

9. Przepisy:

- 1) ust. 1–4 i ust. 6 pkt 2 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie systemów informatycznych służących do prowadzenia rachunków;
- 2) ust. 1–5 i ust. 6 pkt 2 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie systemów informatycznych służących do wykonywania czynności pośrednictwa w pożyczkach papierów wartościowych.

10. Przepisów ust. 1–8 nie stosuje się do:

- 1) zagranicznej firmy inwestycyjnej;
- 2) firmy inwestycyjnej prowadzącej ASO lub OTF, w zakresie prowadzenia ASO lub OTF, do której ma zastosowanie rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/584 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne w zakresie systemów obrotu (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 350).

§ 22. 1. Celem systemu kontroli wewnętrznej, z uwzględnieniem art. 21 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/565, jest w szczególności zapewnienie zgodności działania firmy inwestycyjnej z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin systemu kontroli wewnętrznej określający w szczególności:

- 1) mechanizmy kontroli dostosowane do rodzaju i zakresu działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, uwzględniające czynności kontroli pierwszego stopnia wykonywane przez jednostki organizacyjne firmy inwestycyjnej prowadzące działalność operacyjną, czynności kontroli drugiego stopnia dokonywane w ramach funkcji zgodności z przepisami oraz czynności audytu wewnętrznego;
- 2) zasady organizacji i funkcjonowania:
 - a) funkcji zgodności z przepisami, o której mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia 2017/565,
 - b) audytu wewnętrznego;
- 3) zasady dokumentowania czynności kontroli i czynności audytu wewnętrznego, dokonanych ustaleń oraz działań podjętych w związku z tymi ustaleniami.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 23. 1. Firma inwestycyjna określa, wdraża i utrzymuje rozwiązania organizacyjne dotyczące sposobu wynagradzania osób oferujących klientom lub potencjalnym klientom sprzedaż krzyżową lub zawierających z nimi umowy sprzedaży krzyżowej, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu klientów, w tym unikania konfliktu interesów, jaki może powstać w związku ze sprzedażą krzyżową.

2. Rozwiązania, o których mowa w ust. 1, w szczególności korelacja wynagrodzenia stałego i wynagrodzenia zmiennego, zapobiegają zachęcaniu osób zatrudnionych do niewłaściwego oferowania lub zawierania umów sprzedaży krzyżowej, w szczególności w przypadku gdy usługa objęta sprzedażą krzyżową nie może być klientowi świadczona, nie jest klientowi potrzebna lub klient nie zgłosił zamiaru korzystania z tej usługi.

§ 24. 1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem przypadku, o którym mowa w art. 81a ust. 1 i 2 ustawy, wydziela w swojej strukturze funkcję zgodności z przepisami. W przypadku gdy uzasadnia to rodzaj i zakres prowadzonej działalności, funkcja zgodności z przepisami może być wykonywana w ramach stanowiska jednoosobowego.

2. Osoba kierująca funkcją zgodności z przepisami (inspektor nadzoru) podlega bezpośrednio:

- 1) członkowi zarządu, któremu w odpowiednich regulacjach wewnętrznych firmy inwestycyjnej została przypisana taka kompetencja;
- 2) komplementariuszom lub wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki osobowej;
- 3) osobie kierującej biurem maklerskim – w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską.

3. Inspektor nadzoru sporządza sprawozdanie, o którym mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia 2017/565, w zakresie, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia 2017/565, za rok kalendarzowy w terminie do 30 kwietnia następnego roku.

4. Inspektor nadzoru przekazuje sprawozdania, o których mowa odpowiednio w art. 22 ust. 3 lit. c oraz art. 25 ust. 2 rozporządzenia 2017/565, w zakresie, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia 2017/565, równocześnie:

- 1) członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności maklerskiej, osobie kierującej biurem maklerskim oraz radzie nadzorczej – w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską;
- 2) zarządowi i radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki akcyjnej albo spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) komplementariuszom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, oraz radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej;
- 4) komplementariuszom albo wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 25. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską funkcja zgodności z przepisami, o której mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia 2017/565, uwzględnia czynności, o których mowa w art. 113 ust. 1 ustawy, oraz powierzone na podstawie przepisów rozporządzenia wydanego na podstawie art. 111 ust. 10 ustawy, wykonywane przez jednostki czynności kontroli pierwszego stopnia banku poza biurem maklerskim.

§ 26. 1. Czynności audytu wewnętrznego, o których mowa w art. 24 rozporządzenia 2017/565, w zakresie czynności, o których mowa w art. 113 ust. 1 ustawy, są wykonywane w ramach komórki audytu wewnętrznego banku.

2. Plan audytu wewnętrznego w zakresie czynności, o których mowa w art. 113 ust. 1 ustawy, jest opiniowany przez osobę kierującą biurem maklerskim.

3. Pisemny raport z wykonywania czynności audytu wewnętrznego w zakresie czynności, o których mowa w ust. 1, zawiera w szczególności wskazanie środków podejmowanych w ramach wykonywania planu audytu wewnętrznego i jest sporządzany w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

4. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego banku przekazuje osobie kierującej biurem maklerskim raport z przeprowadzonego audytu w terminie określonym w regulacjach wewnętrznych banku.

§ 27. 1. Czynności kontroli wewnętrznej w zakresie czynności, o których mowa w art. 113 ust. 1 ustawy, są wykonywane przez jednostki banku niebędące biurem maklerskim. Biuro maklerskie może wskazać tym jednostkom zakres przeprowadzanej kontroli wewnętrznej.

2. Jednostka organizacyjna banku przekazuje do biura maklerskiego, niezwłocznie po przeprowadzonej kontroli, informację o wynikach przeprowadzonej kontroli wraz z informacją o zaleceniach pokontrolnych, a także informację o sposobie wykonania zaleceń, niezwłocznie po upływie terminu ich wykonania.

§ 28. 1. Firma inwestycyjna zapewnia osobom zaangażowanym zapoznanie się z regulaminami i procedurami wdrożonymi przez firmę inwestycyjną obowiązującymi w stosunku do tych osób w związku z wykonywanymi przez nie czynnościami lub pełnionymi funkcjami.

2. Firma inwestycyjna prowadzi książkę procedur zawierającą procedury i regulaminy obowiązujące w tej firmie inwestycyjnej, związane z prowadzoną działalnością maklerską oraz inną działalnością, której wykonywanie jest uzależnione od posiadania statusu firmy inwestycyjnej. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską książka procedur zawiera procedury i regulaminy związane z tą działalnością.

3. Książka procedur, o której mowa w ust. 2, może być prowadzona w postaci elektronicznej.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 29. 1. Firma inwestycyjna prowadzi rejestr skarg, w którym zamieszcza:

- 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) podmiotu składającego skargę;
- 2) datę złożenia skargi;
- 3) przedmiot skargi;
- 4) środki podjęte w celu rozpatrzenia skargi.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału w zakresie skarg odnoszących się do działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 30. 1. Firma inwestycyjna prowadzi dziennik kontroli zewnętrznych zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w ciągu danego roku kalendarzowego przez Komisję, Krajowy Depozyt oraz inne podmioty uprawnione do kontrolowania firmy inwestycyjnej na podstawie odrębnych przepisów.

2. W dzienniku kontroli zewnętrznych zamieszcza się:

- 1) oznaczenie podmiotu kontrolującego;
- 2) zakres kontroli;
- 3) datę rozpoczęcia kontroli;
- 4) datę zakończenia kontroli.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, podlegają wpisowi do dziennika kontroli zewnętrznych nie później niż w dniu rozpoczęcia kontroli, a w przypadku danych, o których mowa w ust. 2 pkt 4 – niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zakończeniu kontroli.

4. W przypadku kontroli działalności banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską obejmującej także jednostki organizacyjne banku inne niż biuro maklerskie w dzienniku kontroli zewnętrznych, w części dotyczącej zakresu kontroli, zamieszcza się wzmiankę dotyczącą zakresu kontroli prowadzonej w biurze maklerskim.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności prowadzonej działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 31. 1. Firma inwestycyjna prowadzi dziennik kontroli wewnętrznych zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w ciągu danego roku kalendarzowego.

2. Dziennik kontroli wewnętrznych prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 30 ust. 2–4.

3. Firma inwestycyjna może prowadzić dziennik kontroli zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych przez podmioty, o których mowa w § 30 ust. 1, oraz dotyczące kontroli wewnętrznych.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z warunkami prowadzenia działalności maklerskiej.

§ 32. 1. Do banku powierniczego w zakresie działalności:

- 1) powierniczej stosuje się odpowiednio przepisy:
 - a) § 18 i § 22 – w przypadku gdy systemy i procedury wdrożone przez bank w związku z wykonywanymi przez ten bank czynnościami bankowymi nie obejmują swoim zakresem działalności powierniczej lub nie zapewniają Komisji dostępu do dokumentów i informacji niezbędnych do sprawowania efektywnego nadzoru nad działalnością powierniczą prowadzoną przez ten bank,
 - b) § 24 ust. 1–3, § 28 ust. 2 oraz § 29–31;
- 2) powierniczej i wykonywania czynności pośrednictwa w pożyczkach papierów wartościowych stosuje się odpowiednio przepisy § 18, § 22, § 23, § 24 ust. 1–3, § 28 ust. 2 oraz § 29–31.

2. Funkcja zgodności z przepisami w banku powierniczym może być powierzona komórce banku do spraw zgodności.

3. Inspektorem nadzoru w banku powierniczym może być osoba kierująca działalnością powierniczą, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką banku do spraw zgodności.

4. Inspektor nadzoru w banku powierniczym sporządza sprawozdania, o których mowa w art. 22 ust. 3 lit. c oraz art. 25 ust. 2 rozporządzenia 2017/565, za rok kalendarzowy w terminie do 30 kwietnia następnego roku.

5. Inspektor nadzoru przekazuje sprawozdania, o których mowa odpowiednio w art. 22 ust. 3 lit. c oraz art. 25 ust. 2 rozporządzenia 2017/565, równocześnie członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności powierniczej oraz radzie nadzorczej.

§ 33. 1. Przepisy § 18, § 19, § 21 ust. 1–5 i 8 oraz § 28–31 stosuje się odpowiednio do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

2. W zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 9f ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 2488 oraz z 2024 r. poz. 879).

Rozdział 4

Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń

§ 34. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz procedur i standardów etycznych obowiązujących w firmie inwestycyjnej, zwanych dalej „zgłoszeniami naruszeń”.

2. Naruszenie procedur obowiązujących w firmie inwestycyjnej, o których mowa w ust. 1, polega na naruszeniu przepisów wewnętrznych, w tym regulaminów i instrukcji, a także systemów i rozwiązań przyjętych w firmie inwestycyjnej.

3. Firma inwestycyjna zapewnia możliwość zgłaszania naruszeń przez pracowników za pośrednictwem specjalnego, niezależnego i autonomicznego kanału komunikacji.

4. Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń określają co najmniej:

- 1) sposób odbierania zgłoszeń naruszeń zapewniający w szczególności możliwość odbierania zgłoszeń bez podawania tożsamości przez osobę dokonującą zgłoszenia;
- 2) sposób ochrony osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia zapewniający w szczególności ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania;
- 3) sposób ochrony danych osobowych osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia, osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, oraz osoby trzeciej wskazanej w naruszeniu, a także termin ich usunięcia;
- 4) rozwiązania pozwalające na zachowanie poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia, w przypadku gdy ujawniła swoją tożsamość lub jej tożsamość jest możliwa do ustalenia;
- 5) organy odpowiedzialne za odbieranie zgłoszeń naruszeń, przy czym zgłoszenie dotyczące członka zarządu jest przyjmowane przez radę nadzorczą;
- 6) sposób przekazywania członkowi zarządu, o którym mowa w ust. 5, lub radzie nadzorczej oraz pracownikom i jednostkom organizacyjnym, wyznaczonym zgodnie z ust. 6, informacji związanych ze zgłoszeniem naruszenia niezbędnych do prawidłowej weryfikacji zgłoszenia, mając na uwadze ograniczenia zakresu przekazywanych informacji ze względu na cele realizowane przez procedurę oraz treść zgłoszenia naruszenia;
- 7) rodzaj i charakter działań następczych podejmowanych na skutek:
 - a) odebrania zgłoszenia naruszenia,
 - b) weryfikacji zgłoszenia naruszenia;
- 8) sposób koordynacji działań, o których mowa w pkt 7;
- 9) termin usunięcia przez firmę inwestycyjną danych osobowych zawartych w zgłoszeniu naruszenia;
- 10) termin powiadomienia przez członka zarządu, o którym mowa w ust. 5, a w przypadku gdy zgłoszenie naruszenia dotyczy członka zarządu – przez radę nadzorczą, osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, o fakcie dokonania zgłoszenia naruszenia oraz przeprowadzonej procedurze weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia – w przypadku pozytywnej weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia.

5. Zarząd ustala wewnętrzny podział kompetencji, w którym wskazuje członka zarządu odpowiedzialnego za bieżące funkcjonowanie procedur zgłaszania naruszeń, do którego są zgłaszane naruszenia.

6. Członek zarządu, o którym mowa w ust. 5, lub rada nadzorcza, po otrzymaniu zgłoszenia naruszenia, wyznacza pracowników lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za weryfikację zgłoszenia naruszenia oraz podejmowanie i koordynowanie działań następczych. W przypadku gdy jest to uzasadnione wielkością, strukturą i rodzajem prowadzonej działalności, członek zarządu lub rada nadzorcza mogą odstąpić od wyznaczania pracowników lub jednostek organizacyjnych.

7. Zarząd jest odpowiedzialny za adekwatność i skuteczność procedury zgłaszania naruszeń.

8. W przypadku negatywnej weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia członek zarządu, o którym mowa w ust. 5, a w przypadku gdy zgłoszenie naruszenia dotyczy członka zarządu – rada nadzorcza, niezwłocznie powiadamia osobę, której zarzucono dokonanie naruszenia, o fakcie zgłoszenia naruszenia oraz przeprowadzonej procedurze weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia, którego zgłoszenie dotyczyło.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, firma inwestycyjna niezwłocznie usuwa ze swoich systemów dane osobowe zawarte w zgłoszeniu naruszenia. Pozostałe informacje zawarte w zgłoszeniu naruszenia oraz informacje o podjętych działaniach następczych pozostawia się w systemach przez okres, o którym mowa w art. 83a ust. 4a ustawy.

10. Członek zarządu, o którym mowa w ust. 5, regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, przekazuje radzie nadzorczej informacje o otrzymanych zgłoszeniach naruszeń, przy czym obowiązek ten uznaje się za spełniony, w przypadku gdy informacje te są zawierane w sprawozdaniu, o którym mowa w § 24 ust. 3.

11. Rada nadzorcza w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku, ocenia adekwatność i skuteczność procedury zgłaszania naruszeń.

12. Firma inwestycyjna przeprowadza wstępne i regularne szkolenia pracowników firmy inwestycyjnej w zakresie zgłaszania naruszeń, w szczególności obowiązujących w tym zakresie procedur.

13. W przypadku domu maklerskiego działającego w formie spółki osobowej wymogi, o których mowa w ust. 1–12, mają zastosowanie do komplementariuszy lub wspólników, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki lub jej reprezentowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96).

14. Przepisy ust. 1–12 stosuje się do banku powierniczego oraz banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

15. Przepisy ust. 1–13 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału w zakresie zgłaszania naruszeń odnoszących się do działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 5

Prowadzenie ewidencji zawieranych transakcji oraz archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności

§ 35. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje co najmniej następujące dokumenty:

- 1) formularze złożonych przez klientów zleceń, zapisów i dyspozycji;
- 2) zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich;
- 3) umowy związane ze świadczonymi przez firmę inwestycyjną usługami maklerskimi inne niż umowy, o których mowa w pkt 2;
- 4) dokumenty udzielonych pełnomocnictw;
- 5) dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta lub potencjalnego klienta inne niż dokumenty, o których mowa w pkt 1–4;
- 6) kopie sporządzanych przez firmę inwestycyjną dokumentów zawierających informacje dla klienta lub potencjalnego klienta;
- 7) potwierdzenia zawartych transakcji;
- 8) rejestry sesji;
- 9) dokumenty zawierające informacje, które były podstawą decyzji firmy inwestycyjnej dotyczącej sposobu wykonania danego zlecenia;
- 10) kopie świadectw depozytowych;
- 11) umowy i inne dokumenty związane z prowadzeniem rachunków oraz dokonywaniem rozliczeń;
- 12) kopie raportów związanych z wykonywaniem umowy o świadczenie usług maklerskich.

2. Firma inwestycyjna świadcząca usługi zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, lub usługi doradztwa inwestycyjnego przechowuje i archiwizuje zawarte umowy, dokumenty udzielonych pełnomocnictw oraz inne dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta lub potencjalnego klienta, formularze wystawionych zleceń, dokumenty zawierające sporządzone analizy lub rekomendacje, dokumenty zawierające opracowane przez firmę inwestycyjną strategie inwestycyjne oraz dokumenty zawierające informacje, które stanowiły podstawę opracowania tych strategii.

3. Firma inwestycyjna prowadząca ASO lub OTF przechowuje i archiwizuje dokumenty związane z organizowaniem danego systemu, w tym zawarte umowy o uczestnictwo w tym systemie, dokumenty związane z dopuszczaniem instrumentów finansowych do obrotu w tym systemie oraz dokumenty zawierające informacje, które firma inwestycyjna jest obowiązana upowszechniać zgodnie z przepisami prawa.

4. Firma inwestycyjna, która świadczy usługę wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2 ustawy, przechowuje i archiwizuje dokumenty związane z tą usługą, w tym dokumenty zawierające informacje, które taka firma inwestycyjna jest obowiązana upowszechniać.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1–3, dotyczy również informacji związanych ze świadczonymi usługami maklerskimi, przekazywanych lub otrzymywanych przez firmę inwestycyjną za pośrednictwem telefonu, telefaksu, modemu lub innych urządzeń technicznych.

6. Firma inwestycyjna przechowuje dokumenty, o których mowa w ust. 1–4, na takim nośniku informacji, na jakim zostały sporządzone lub otrzymane przez firmę inwestycyjną. Dokumenty sporządzone lub otrzymane przez firmę inwestycyjną za pomocą elektronicznych nośników informacji są przechowywane na nośnikach elektronicznych o charakterze trwałym, umożliwiającym odczytanie treści informacji zawartych w tych dokumentach przez cały okres ich przechowywania, przy czym dokumenty sporządzone przez firmę inwestycyjną i przekazane klientowi są tożsame z dokumentami przechowywanymi na nośnikach elektronicznych, niezależnie od formy ich sporządzenia.

7. Zagraniczna firma inwestycyjna prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską bez otwierania oddziału przechowuje i archiwizuje w szczególności zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich i inne umowy związane ze świadczonymi usługami maklerskimi, dokumenty udzielonych pełnomocnictw, inne dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta lub potencjalnego klienta oraz kopie sporządzonych przez zagraniczną firmę inwestycyjną dokumentów zawierających informacje dla klienta lub potencjalnego klienta. Przepisu ust. 1 nie stosuje się.

§ 36. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje dokumenty oraz inne nośniki informacji zawierające dane, które ma obowiązek przechowywać i archiwizować, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym oraz umożliwiający kontrolę dostępu zapewniającą możliwość jego śledzenia wraz z historią modyfikacji i przetwarzania danych.

2. Firma inwestycyjna zapewnia należyte zabezpieczenie pomieszczeń, w których jest prowadzone archiwum, i prowadzenie ewidencji korzystania z archiwum oraz wyznacza osobę odpowiedzialną za prowadzenie archiwum.

§ 37. Bank prowadzący działalność maklerską oraz bank państwowy prowadzący działalność maklerską mogą przechowywać i archiwizować dokumenty lub inne nośniki informacji w pomieszczeniach banku poza biurem maklerskim pod warunkiem wydzielenia archiwum biura maklerskiego z archiwum banku.

§ 38. 1. Bank powierniczy przechowuje i archiwizuje dokumenty pełnomocnictw oraz dokumenty umów zawartych w związku z prowadzeniem rachunków przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym ustala umowa banku z klientem, a w przypadku innych dokumentów związanych z prowadzeniem rachunków oraz dokonywaniem rozliczeń – przez okres 5 lat, licząc od dnia sporządzenia lub otrzymania. Przepisy § 35 ust. 5–7 oraz § 36 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy bank powierniczy wykonuje czynności pośrednictwa w pożyczkach papierów wartościowych, przepis § 35 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Bank powierniczy przechowuje i archiwizuje dokumenty lub inne nośniki informacji związane z działalnością powierniczą w sposób zapewniający ich wydzielenie z archiwum banku.

4. Bank powierniczy może powierzyć przechowywanie i archiwizowanie dokumentów lub innych nośników informacji związanych z działalnością powierniczą podmiotowi zajmującemu się zawodowo wykonywaniem czynności tego rodzaju.

5. Bank powierniczy zapewnia przechowywanie i archiwizowanie dokumentów lub innych nośników informacji przez podmiot, któremu powierza wykonywanie tych czynności, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym do treści dokumentów lub innych nośników informacji.

§ 39. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

Rozdział 6

Szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez niektóre osoby wymogów posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji oraz tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania odpowiednich kryteriów przez te osoby

§ 40. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o:

- 1) autoryzowanych pracownikach – rozumie się przez to osoby, o których mowa w art. 82a ust. 1 i 2 ustawy;
- 2) usłudze maklerskiej – rozumie się przez to:
 - a) działalność maklerską, o której mowa w art. 69 ust. 2 i 4 ustawy,
 - b) usługę, o której mowa w art. 69h ust. 1 ustawy,
 - c) usługę, o której mowa w art. 69i ustawy;
- 3) produkcie finansowym – rozumie się przez to:
 - a) instrument finansowy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy,
 - b) produkt energetyczny będący przedmiotem obrotu hurtowego na OTF, który musi być wykonywany przez dostawę, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy, oraz
 - c) lokaty strukturyzowane, o których mowa w art. 3 pkt 55 ustawy;

- 4) wiedzy – rozumie się przez to wiedzę z zakresu wskazanego odpowiednio w § 43 pkt 1 lub 2, potwierdzoną dokumentem, o którym mowa w § 45 ust. 2;
- 5) doświadczeniu – rozumie się przez to doświadczenie praktyczne zdobyte przez wykonywanie czynności, o których mowa w § 45 ust. 4, w okresach wskazanych w tym przepisie;
- 6) kompetencji – rozumie się przez to umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej w wyniku doświadczenia.

§ 41. 1. Firma inwestycyjna zapewnia, aby autoryzowani pracownicy posiadali poziom wiedzy i kompetencji odpowiedni do zakresu i charakteru wykonywanych czynności, pozwalający na przestrzeganie właściwych wymogów prawnych, zaleceń właściwego organu nadzoru i standardów etycznych oraz działanie zgodne z zasadami uczciwego obrotu oraz w najlepiej pojętym interesie klienta.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana uzyskać od osoby, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, dokumenty i informacje umożliwiające ustalenie posiadanego przez tę osobę poziomu wiedzy i kompetencji.

3. W przypadku nieotrzymania dokumentów i informacji, o których mowa w ust. 2, firma inwestycyjna nie dopuszcza osoby do samodzielnego wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy.

§ 42. 1. W przypadku ustalenia przez firmę inwestycyjną, że osoba, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, nie posiada odpowiedniej wiedzy lub kompetencji, osoba ta może wykonywać te czynności wyłącznie pod nadzorem odpowiedniego autoryzowanego pracownika.

2. Autoryzowany pracownik, o którym mowa w ust. 1, posiada:

- 1) odpowiednią wiedzę i kompetencje;
- 2) odpowiednie zasoby czasowe, aby móc efektywnie sprawować powierzony mu nadzór.

3. Zakres nadzoru wykonywanego przez autoryzowanego pracownika dostosowuje się do zakresu i charakteru czynności, które ma wykonywać osoba, o której mowa w ust. 1, oraz posiadanych przez nią wiedzy i kompetencji.

4. Autoryzowany pracownik, o którym mowa w ust. 1, nadzorujący osobę, o której mowa w ust. 1, ponosi odpowiedzialność za wykonanie przez tę osobę czynności objętych nadzorem w sposób prawidłowy, w tym zgodny z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi firmy inwestycyjnej.

5. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 1, pozostająca pod nadzorem sporządza raport odpowiedności, o którym mowa w art. 83g ust. 3 ustawy, autoryzowany pracownik nadzorujący tę osobę podpisuje ten raport.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1, nie może wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, pod nadzorem przez łączny okres dłuższy niż 4 lata.

§ 43. Firma inwestycyjna upoważnia osobę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1:

- 1) pkt 1 ustawy, jako autoryzowanego pracownika, jeżeli posiada ona, w zależności od rodzaju powierzonych obowiązków, odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie:
 - a) głównych cech, ryzyka i specyfiki produktów finansowych będących przedmiotem usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną, odpowiednio do stopnia ich skomplikowania,
 - b) kosztów i opłat, w tym należności publicznoprawnych, jakie klient może ponieść w związku z nabyciem lub zbyciem albo zawarciem lub rozwiązaniem umowy produktu finansowego albo wykonywaniem usługi maklerskiej na jego rzecz,
 - c) cech charakterystycznych oraz zasad świadczenia poszczególnych usług maklerskich przez firmę inwestycyjną,
 - d) funkcjonowania rynku finansowego oraz wpływu wydarzeń zachodzących na tym rynku na wartość lub wycenę produktu finansowego, w zakresie którego autoryzowani pracownicy przekazują informacje klientowi lub potencjalnemu klientowi,
 - e) wpływu danych o gospodarce światowej, regionalnej lub narodowej na rynek finansowy lub wartość lub wycenę produktu finansowego, w zakresie którego autoryzowani pracownicy przekazują informacje klientowi lub potencjalnemu klientowi,
 - f) różnic pomiędzy wynikami osiąganymi w przeszłości, w związku z inwestowaniem w dany produkt finansowy lub w związku z określonym indeksem finansowym lub ze świadczeniem określonej usługi maklerskiej, a prognozami przyszłych wyników, w tym ograniczeń wynikających z prognozowania wyników,

- g) problematyki zasad ochrony informacji poufnych i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
 - h) oceny istotnych danych związanych z produktem finansowym, zawartych w prospekcie emisyjnym, memorandum informacyjnym, sprawozdaniu finansowym, dokumencie zawierającym kluczowe informacje dla inwestorów lub innym dokumencie o podobnym charakterze,
 - i) specyfiki funkcjonowania rynków, na których jest prowadzony obrót produktem finansowym, w tym odpowiednich systemów obrotu instrumentami finansowymi,
 - j) podstawowej znajomości zasad wyceny produktów finansowych będących przedmiotem usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną;
- 2) pkt 2 ustawy, jako autoryzowanego pracownika, jeżeli posiada ona odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie:
- a) o którym mowa w pkt 1 lit. a i b oraz d–h,
 - b) dokonywania oceny odpowiedniości produktów finansowych będących przedmiotem usługi, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 5 ustawy, świadczonej przez firmę inwestycyjną na podstawie adekwatnych, wiarygodnych i aktualnych informacji na temat wiedzy, doświadczenia, sytuacji finansowej oraz celów inwestycyjnych klienta,
 - c) możliwości dokonywania zmiany w ocenie odpowiedniości danego produktu finansowego dla klienta, jaka mogłaby zaistnieć od momentu zgromadzenia odpowiednich informacji o kliencie,
 - d) podstawowych zasad zarządzania portfelem produktów finansowych, w tym dywersyfikacji portfela z uwzględnieniem alternatywnych wariantów inwestowania.

§ 44. Za osobę posiadającą odpowiednią wiedzę i kompetencje uznaje się:

- 1) osobę, o której mowa w art. 82a ust. 2 ustawy;
- 2) osobę, która posiada tytuł naukowy lub zawodowy, zgodnie z wykazem określonym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 94 ust. 3 ustawy.

§ 45. 1. W przypadku gdy osoba, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, nie posiada odpowiedniej wiedzy, w celu jej uzyskania firma inwestycyjna kieruje tę osobę na:

- 1) szkolenie organizowane w ramach struktury firmy inwestycyjnej (szkolenie wewnętrzne) lub
- 2) szkolenie organizowane przez właściwy podmiot zewnętrzny (szkolenie zewnętrzne).

2. Ukończenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, jest potwierdzane dokumentem stwierdzającym pozytywną weryfikację wiedzy z zakresu objętego szkoleniem (certyfikat). Na podstawie certyfikatu firma inwestycyjna uznaje, że pracownik posiada odpowiednią wiedzę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy osoba, o której mowa w ust. 1:

- 1) odbędzie szkolenie we własnym zakresie oraz
- 2) uzyska certyfikat, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy osoba, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, nie posiada odpowiedniego doświadczenia w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1:

- 1) pkt 1 ustawy, dotyczących:
 - a) obligacji skarbowych oraz instrumentów finansowych, o których mowa w art. 83h ust. 6 ustawy, wykonuje te czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 6 miesięcy,
 - b) produktów finansowych innych niż produkty finansowe, o których mowa w lit. a, wykonuje te czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- 2) pkt 2 ustawy, dotyczących:
 - a) obligacji skarbowych oraz instrumentów finansowych, o których mowa w art. 83h ust. 6 ustawy, wykonuje te czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 18 miesięcy,
 - b) produktów finansowych innych niż produkty finansowe, o których mowa w lit. a, wykonuje te czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 24 miesięcy.

5. Okresy wykonywania czynności pod nadzorem w różnych firmach inwestycyjnych łączą się, o ile przerwa pomiędzy nimi jest nie dłuższa niż 6 miesięcy.

§ 46. 1. Firma inwestycyjna określa, w formie pisemnej, zakres obowiązków i uprawnień autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, a w przypadkach gdy jest to uzasadnione skalą, charakterem i zakresem działalności firmy inwestycyjnej – zapewnia wyodrębnienie organizacyjne autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, od autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Firma inwestycyjna może nie wprowadzać wyodrębnienia organizacyjnego, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest w stanie wykazać, że jego brak nie wpłynie na prawidłowe wykonywanie czynności przez autoryzowanych pracowników oraz osoby wykonujące czynności pod ich nadzorem, a także nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

§ 47. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić, aby autoryzowani pracownicy po rozpoczęciu wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, znali, rozumieli i stosowali przez okres ich wykonywania odpowiednie regulacje prawne oraz wewnętrzne regulacje firmy inwestycyjnej związane z wykonywanymi czynnościami.

2. W celu realizacji wymogu, o którym mowa w ust. 1, firma inwestycyjna zapewnia w szczególności:

- 1) regularny udział autoryzowanych pracowników w doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach w zakresie zasad i trybu wykonywania usług maklerskich wynikających z przepisów ustawy lub innych ustaw mających zastosowanie do działalności firmy inwestycyjnej, przepisów wydanych na ich podstawie, a także przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 1, z późn. zm.⁷⁾), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, z późn. zm.⁸⁾) i rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/2830 z dnia 17 października 2023 r. uzupełniającego dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady przez ustanowienie przepisów dotyczących harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (Dz. Urz. UE L 2023/2830 z 20.12.2023) lub innych bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej, które mają zastosowanie do działalności firmy inwestycyjnej;
- 2) regularny udział autoryzowanych pracowników w szkoleniach dotyczących cech i charakterystyki produktów finansowych oferowanych lub wprowadzanych do oferty firmy inwestycyjnej;
- 3) regularną ocenę wiedzy i kompetencji posiadanych przez autoryzowanych pracowników, w tym przez monitorowanie sposobu wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy.

§ 48. Firma inwestycyjna zapewnia odpowiednie szkolenia osób zatrudnionych, które są zaangażowane w proces oferowania klientom lub potencjalnym klientom usług maklerskich świadczonych w ramach sprzedaży krzyżowej lub zawierania z tymi klientami lub potencjalnymi klientami umów sprzedaży krzyżowej.

§ 49. Firma inwestycyjna w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku, przeprowadza przegląd wiedzy i kompetencji posiadanych przez autoryzowanych pracowników, uwzględniając ich rozwój i zdobyte doświadczenia oraz wprowadzone zmiany w przepisach prawa, które mają zastosowanie do wykonywanych przez nich czynności, a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby podejmuje działania niezbędne do zapewnienia przestrzegania przez autoryzowanych pracowników wprowadzonych zmian w przepisach prawa albo uzupełnienia wiedzy i kompetencji.

§ 50. 1. Firma inwestycyjna ustanawia i wdraża politykę w zakresie:

- 1) przeprowadzania szkoleń i potwierdzania posiadania wiedzy i kompetencji;
- 2) zasad i kryteriów wyboru podmiotu, o którym mowa w § 45 ust. 1 pkt 2.

2. Polityka, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) określenie środków finansowych oraz zasobów kadrowych przeznaczonych na potrzeby dokonywania weryfikacji wiedzy;
- 2) procedurę i sposoby identyfikacji potrzeb szkoleniowych pracowników będące podstawą ich kierowania na szkolenie, o którym mowa w § 45 ust. 1.

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 287 z 21.10.2016, str. 320, Dz. Urz. UE L 254 z 10.10.2018, str. 19, Dz. Urz. UE L 320 z 11.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 283 z 03.11.2022, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2869 z 20.12.2023.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 4, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 278 z 27.10.2017, str. 54, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 20 z 24.01.2020, str. 26, Dz. Urz. UE L 405 z 02.12.2020, str. 79, Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 131 z 05.05.2022, str. 11, Dz. Urz. UE L 151 z 02.06.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 283 z 03.11.2022, str. 17, Dz. Urz. UE L 2023/2869 z 20.12.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/791 z 08.03.2024.

3. Zakres i procedura przeprowadzania szkolenia, o którym mowa w § 45 ust. 1, oraz potwierdzania wiedzy pracowników obejmują co najmniej obszary wskazane odpowiednio w § 43 pkt 1 lub 2. Formę, czas przeznaczony na szkolenie oraz sposób jego przeprowadzenia dostosowuje się do zakresu objętego szkoleniem.

4. Potwierdzanie wiedzy pracowników odbywa się w sposób obiektywny, gwarantujący sprawdzenie wiedzy z obszarów wskazanych odpowiednio w § 43 pkt 1 lub 2, przy zachowaniu poufności pytań i anonimowości osób, których wiedza podlega weryfikacji.

5. Polityka, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu przez funkcję zgodności z przepisami i zarząd firmy inwestycyjnej, a w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską i banku państwowego prowadzącego działalność maklerską – osobę kierującą biurem maklerskim.

6. Firma inwestycyjna podejmuje działania mające na celu utrzymanie oraz pogłębianie przez autoryzowanych pracowników posiadanej wiedzy i kompetencji, w szczególności przez ich uczestnictwo w regularnym doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach, a także w szkoleniach wymaganych przed rozpoczęciem oferowania przez firmę inwestycyjną nowych usług maklerskich lub nowych produktów finansowych będących ich przedmiotem.

7. Firma inwestycyjna podejmuje działania, o których mowa w ust. 6, niezależnie od działań podejmowanych w następstwie przeglądu, o którym mowa w § 49.

§ 51. Funkcja zgodności z przepisami ocenia zgodność postępowania firmy inwestycyjnej z § 40–50. Wyniki oceny są załącznikiem do sprawozdania, o którym mowa w art. 22 ust. 2 lit. c rozporządzenia 2017/565.

§ 52. Przepisy niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do osób, które na rzecz firmy inwestycyjnej:

- 1) wyłącznie udzielają klientom lub potencjalnym klientom informacji, gdzie mogą oni zapoznać się z informacjami na temat usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną i produktów finansowych będących ich przedmiotem lub
- 2) wyłącznie dystrybuują materiały promocyjne i reklamowe dotyczące usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną lub produktów finansowych będących ich przedmiotem, lub
- 3) wyłącznie przekazują na żądanie klienta lub potencjalnego klienta dokumenty dotyczące usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną lub produktów finansowych będących ich przedmiotem, lub
- 4) nie wykonują czynności stanowiących przedmiot usługi maklerskiej i nie mają bezpośredniego kontaktu z klientem lub potencjalnym klientem, w tym również telefonicznie lub przez wykorzystywanie elektronicznych kanałów komunikacji.

§ 53. 1. Firma inwestycyjna zapewnia, że podmiot będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, z którym zawarła umowę, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy:

- 1) wykonuje czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, przez osoby, które spełniają warunki określone w § 41, § 42 ust. 1–4 i 6, § 43 pkt 1, § 44 oraz § 45 ust. 1–3, ust. 4 pkt 1 i 2 oraz ust. 5;
- 2) dokonuje przeglądów wiedzy i kompetencji oraz szkoleń osób, o których mowa w pkt 1, w zakresie wynikającym z § 46–50.

2. Firma inwestycyjna zapewnia, że podmiot będący osobą fizyczną, z którym zawarła umowę, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy, wykonuje czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, z zachowaniem warunków określonych w § 41, § 43 pkt 1, § 44 i § 45 ust. 1–3.

3. Firma inwestycyjna dokonuje przeglądów wiedzy i kompetencji oraz szkoleń osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie wynikającym z § 46–50.

§ 54. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

Rozdział 7

Szczegółowe wymogi dla władz firmy inwestycyjnej i innych osób pełniących kluczowe funkcje

§ 55. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o:

- 1) kluczowych pracownikach – rozumie się przez to pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka domu maklerskiego oraz zagranicznej osoby prawnej, w rozumieniu rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2154 z dnia 13 sierpnia 2021 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających odpowiednie kryteria ustalania kategorii osób zatrudnionych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka firmy inwestycyjnej lub aktywów, którymi ta firma zarządza (Dz. Urz. UE L 436 z 07.12.2021, str. 11);
- 2) zagranicznej osobie prawnej – rozumie się przez to zagraniczną osobą prawną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału, o której mowa w art. 115 ust. 1 ustawy.

§ 56. Przepisy rozdziału określają szczegółowe kryteria w zakresie spełniania wymogów, o których mowa w art. 103 ust. 1a, art. 111 ust. 6a, art. 115 ust. 5 ustawy, przez:

- 1) członków zarządów i rad nadzorczych domów maklerskich w rozumieniu art. 95 ust. 1 ustawy;
- 2) osoby wchodzące w skład władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską wydzielonej organizacyjnie zgodnie z art. 111 ust. 5 ustawy lub banku państwowego prowadzącego działalność maklerską;
- 3) osoby wchodzące w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej;
- 4) komplementariuszy lub wspólników domu maklerskiego, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki lub jej reprezentowania, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych;
- 5) kluczowych pracowników.

§ 57. 1. Dom maklerski przy określaniu kryteriów, jakie spełniają osoby wchodzące w skład zarządu lub rady nadzorczej, uwzględnia rozmiar, wewnętrzną organizację, rodzaj oraz złożoność prowadzonej działalności.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wymogu posiadania przez osoby wchodzące w skład zarządu lub rady nadzorczej nieposzlakowanej opinii w związku ze sprawowanymi funkcjami oraz niezależności osądu.

§ 58. 1. Dom maklerski zapewnia spełnienie wymogów określonych w art. 103 ust. 1a ustawy w sposób ciągły (wymóg odpowiedniości).

2. Wymogi, o których mowa w art. 103 ust. 1a ustawy, w zakresie posiadania wiedzy, kompetencji i doświadczenia niezbędnych do skutecznego, prawidłowego oraz ostrożnego zarządzania, mają zastosowanie zarówno do poszczególnych osób wchodzących w skład zarządu lub rady nadzorczej domu maklerskiego, jak i do zarządu i rady nadzorczej jako organów kolegialnych.

§ 59. Dom maklerski określa, w formie pisemnej, zakres obowiązków i wymagane kompetencje dla poszczególnych funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej oraz wymaganą ilość czasu poświęcaną na ich wykonywanie.

§ 60. 1. Dom maklerski ustanawia i wdraża politykę dotyczącą weryfikacji i wyboru osób wchodzących w skład zarządu oraz rady nadzorczej w celu oceny spełnienia przez poszczególne osoby wchodzące w skład zarządu lub rady nadzorczej domu maklerskiego oraz przez zarząd i radę nadzorczą jako organów kolegialnych wymogu odpowiedniości (ocena odpowiedniości).

2. W przypadku domu maklerskiego będącego spółką akcyjną polityka, o której mowa w ust. 1, jest przyjmowana przez walne zgromadzenie oraz zatwierdzana przez zarząd i radę nadzorczą.

3. W przypadku domu maklerskiego będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością polityka, o której mowa w ust. 1, jest przyjmowana przez zgromadzenie wspólników oraz zatwierdzana przez zarząd i radę nadzorczą.

4. Polityka, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności zakres i tryb przeprowadzania oceny odpowiedniości.

5. Dom maklerski, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, uwzględnia w polityce, o której mowa w ust. 1, różnorodność w składzie zarządu i rady nadzorczej domu maklerskiego, w tym:

- 1) wykształcenie i przygotowanie zawodowe;
- 2) wiek;
- 3) płeć;
- 4) miejsce pochodzenia, w szczególności w przypadku domów maklerskich prowadzących działalność maklerską na terytorium innych państw.

6. Uwzględnienie różnorodności w składzie zarządu nie może prowadzić do nieprawidłowego zarządzania domem maklerskim, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy.

7. Polityka, o której mowa w ust. 1, jest jawna dla wszystkich pracowników domu maklerskiego.

§ 61. 1. Dom maklerski monitoruje spełnianie wymogu odpowiedniości przez poszczególnych członków zarządu lub rady nadzorczej albo zarządu lub rady nadzorczej jako organów kolegialnych i w zależności od potrzeb przeprowadza ocenę odpowiedniości.

2. Ocena odpowiedniości jest przeprowadzana w szczególności w przypadku, gdy:

- 1) do zarządu lub rady nadzorczej mają być powołani nowi członkowie;
- 2) wymagania dla danej funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej uległy zmianie;
- 3) członek zarządu lub rady nadzorczej ma pełnić nową funkcję w ramach danego organu;
- 4) występują uzasadnione obawy, że dany członek zarządu lub rady nadzorczej albo zarząd lub rada nadzorcza jako organy kolegialne nie spełnia wymogu odpowiedniości.

§ 62. Ocena odpowiedniości osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, poza kryteriami, o których mowa w art. 103 ust. 1a ustawy, obejmuje również kryteria:

- 1) zdolności poświęcenia wystarczającej ilości czasu;
- 2) niezależności osądu;
- 3) w odpowiednich przypadkach – ograniczeń w sprawowaniu kilku funkcji jednocześnie.

§ 63. Ocena odpowiedniości jest przeprowadzana w szczególności na podstawie informacji określonych w art. 4 lit. a rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/1943 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących informacji i wymogów w zakresie udzielania zezwoleń firmom inwestycyjnym (Dz. Urz. UE L 276 z 26.10.2017, str. 4), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/1943”, oraz uwzględnia dostępne informacje dotyczące:

- 1) niewypłacalności osoby objętej oceną;
- 2) niewypłacalności podmiotu, w którym osoba objęta oceną pełni lub pełniła funkcję w zarządzie lub radzie nadzorczej;
- 3) okoliczności wskazujących, że osoba objęta oceną w sposób nieuzasadniony odmawiała współpracy lub utrudniała współpracę z organami nadzoru;
- 4) innych okoliczności wskazujących na niezachowanie przez osobę objętą oceną wysokich standardów postępowania.

§ 64. Przy ocenie odpowiedniości firma inwestycyjna bierze pod uwagę wszelkie interesy finansowe i niefinansowe lub powiązania osoby objętej oceną, w szczególności bada, czy osoba objęta oceną:

- 1) prowadzi działalność gospodarczą lub utrzymuje albo utrzymywała w ciągu ostatnich 2 lat relacje biznesowe z którąkolwiek z osób lub instytucji, o których mowa w art. 4 lit. a pkt ix rozporządzenia 2017/1943, lub jest zaangażowana w postępowanie prawne z którąkolwiek z tych osób lub instytucji;
- 2) lub jej krewni w linii prostej, rodzeństwo lub powinowaci mają interes pozostający w konflikcie z interesem domu maklerskiego, jego podmiotu dominującego lub podmiotów zależnych;
- 3) została lub ma zostać powołana jako reprezentant jednego z akcjonariuszy lub udziałowców domu maklerskiego;
- 4) posiada zobowiązania finansowe wobec domu maklerskiego, jego podmiotu dominującego lub podmiotów zależnych;
- 5) sprawuje lub sprawowała w ciągu ostatnich 2 lat funkcje polityczne, które mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności przez dom maklerski lub znaczenie dla jej prowadzenia.

§ 65. Dom maklerski, w celu przeprowadzenia oceny odpowiedniości, gromadzi i weryfikuje dokumenty dotyczące osoby objętej oceną:

- 1) oświadczenie zawierające dane osobowe osoby objętej oceną obejmujące imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce i adres zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) życiorys, dokumenty poświadczające wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe;
- 3) wypis z Krajowego Rejestru Karnego wydany nie później niż 3 miesiące przed dniem dokonywania oceny, a w przypadku osoby, która w okresie 10 lat poprzedzających ten dzień miała miejsce zamieszkania poza Rzeczpospolitą Polską – wypisy wydane przez Krajowy Rejestr Karny oraz przez właściwe organy państw, w których osoba ta miała miejsce zamieszkania w tym okresie;
- 4) oświadczenie o zakończonych ukaraniem postępowaniach administracyjnych i dyscyplinarnych;
- 5) oświadczenie o zakończonych postępowaniach sądowych w sprawach gospodarczych, postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem naprawczym, a także informacje o zakończonych postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem naprawczym prowadzonych przeciwko podmiotowi, w którym osoba objęta oceną pełni lub pełniła funkcję w organie zarządzającym lub nadzorczo-kontrolnym;
- 6) oświadczenia o toczących się postępowaniach:
 - a) karnych o przestępstwo umyślne prowadzonych przeciwko osobie objętej oceną, z wyłączeniem przestępstw ściąganych z oskarżenia prywatnego, lub postępowaniach w sprawie o przestępstwo skarbowe, w tym związanych z odpowiedzialnością, o której mowa w przepisach o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,

- b) dyscyplinarnych i administracyjnych prowadzonych przeciwko osobie objętej oceną o nałożenie kary lub innej sankcji administracyjnej,
 - c) sądowych w sprawach gospodarczych prowadzonych przeciwko osobie objętej oceną, postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem restrukturyzacyjnym, a także postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem restrukturyzacyjnym prowadzonych przeciwko podmiotowi, w którym osoba objęta oceną pełni lub pełniła funkcję w organie zarządzającym lub nadzorczo-kontrolnym;
- 7) oświadczenie o przypadkach odmowy uzyskania lub cofnięcia jakiegokolwiek zezwolenia lub zgody w związku z wykonywaną lub planowaną działalnością albo pełnieniem funkcji na rynku finansowym, z podaniem przyczyn;
 - 8) oświadczenie o przypadkach ustania z inicjatywy pracodawcy lub zleceniodawcy zatrudnienia w jakiegokolwiek formie w instytucji wykonującej działalność na rynku finansowym, z podaniem przyczyn;
 - 9) zaświadczenie właściwych organów podatkowych o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzające stan zaległości oraz zaświadczenie wydane przez właściwą instytucję ubezpieczeń społecznych o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, a w przypadku braku możliwości otrzymania zaświadczenia – oświadczenie stwierdzające tę okoliczność;
 - 10) oświadczenie zawierające firmy spółek kapitałowych i osobowych, w których osoba objęta oceną była lub jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych, prokurentem albo wspólnikiem lub akcjonariuszem;
 - 11) oświadczenie zawierające nazwy organizacji, których głównym celem działalności nie są cele zarobkowe, w których osoba objęta oceną była lub jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych albo prokurentem;
 - 12) oświadczenie o pozostałych pełnionych, na dzień złożenia oświadczenia, funkcjach w innych podmiotach lub prowadzonej działalności zawodowej, istotnych ze względu na zaangażowanie pod względem ilości poświęcanego czasu;
 - 13) opis obowiązków pełnionych w ramach funkcji, o których mowa w pkt 10–12;
 - 14) wypis z rejestru ewidencji działalności gospodarczej albo innego odpowiedniego rejestru potwierdzającego prowadzenie działalności gospodarczej;
 - 15) zobowiązanie do poświęcenia określonej ilości czasu na wypełnianie zadań związanych z pełnioną funkcją w domu maklerskim oraz oświadczenie, że w razie wzmożonej aktywności domu maklerskiego osoba objęta oceną będzie mogła przeznaczyć dodatkowy czas na wypełnianie obowiązków w ramach sprawowanej funkcji.

§ 66. Osoba, która ma pełnić funkcję członka zarządu domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, spełnia wymóg posiadania wiedzy, jeżeli:

- 1) posiada wykształcenie w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy wskazanej w § 73 lub jest wpisana na listę doradców inwestycyjnych lub maklerów papierów wartościowych;
- 2) wykazuje szczegółową znajomość zagadnień, które są związane z zakresem obowiązków, które mają być przez nią pełnione;
- 3) wykazuje zrozumienie zasad i działalności prowadzonej przez dom maklerski oraz ryzyk z nią związanych.

§ 67. Osoba, która ma pełnić funkcję członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, spełnia wymóg posiadania wiedzy, w przypadku gdy:

- 1) posiada wykształcenie w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy wskazanej w § 73 lub jest wpisana na listę doradców inwestycyjnych lub maklerów papierów wartościowych;
- 2) rozumie zasady i działalność prowadzoną przez dom maklerski oraz ryzyka z nią związane w stopniu, który pozwala na efektywne wykonywanie czynności nadzorczych.

§ 68. 1. W ramach oceny odpowiedniości dom maklerski weryfikuje nieposzlakowaną opinię osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, spełnia wymóg posiadania nieposzlakowanej opinii, w przypadku gdy:

- 1) nie była uznana prawomocnym orzeczeniem za winną popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy, oraz nie była ukarana w trybie administracyjnym przez właściwy organ nadzoru za naruszenie przepisów wskazanych w tym artykule;
- 2) nie dopuściła się zachowań rażąco sprzecznych z normami moralnymi, etycznymi oraz prawnymi, które mogłyby wpływać na zaufanie do niej jako członka zarządu lub rady nadzorczej.

§ 69. 1. W ramach oceny odpowiedniości dom maklerski ocenia, czy osoba, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, może poświęcić sprawowaniu funkcji w tych organach wystarczającą ilość czasu, aby móc zrozumieć działalność prowadzoną przez dom maklerski, ryzyka z nią związane, strategię zarządzania ryzykiem oraz inne aspekty prowadzonej działalności, jak również realizować zadania przypisane do danej funkcji.

2. W ramach oceny odpowiedniości w zakresie możliwości poświęcenia wystarczającej ilości czasu dom maklerski uwzględnia w szczególności:

- 1) liczbę oraz rodzaj funkcji sprawowanych w innych podmiotach niezależnie od tego, czy prowadzą działalność na rynku finansowym czy inną działalność;
- 2) wielkość oraz poziom skomplikowania działalności podmiotu, w którym osoba objęta oceną sprawuje funkcję;
- 3) położenie geograficzne, w którym osoba objęta oceną sprawuje wykonywane funkcje;
- 4) liczbę funkcji w organizacjach, których głównym celem nie jest cel komercyjny;
- 5) charakter funkcji pełnionych w innych podmiotach, w tym zakres wykonywanych zadań;
- 6) inną działalność zawodową lub polityczną.

§ 70. 1. Ocena odpowiedniości osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, obejmuje niezależność jej osądu.

2. W przypadku osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub pełni taką funkcję, niezależność osądu oznacza w szczególności niezależność w podejmowaniu przez tę osobę decyzji oraz ich realizacji.

3. W przypadku osoby, która ma pełnić funkcję członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, niezależność osądu oznacza w szczególności niezależność w ocenie decyzji podejmowanych przez zarząd.

4. Stwierdzenie w oparciu o odpowiednie przepisy lub w oparciu o dobre praktyki, że osoba, która ma pełnić funkcję członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, jest niezależna, nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem niezależności osądu tej osoby.

5. Ocena niezależności osądu osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, uwzględnia w szczególności występowanie konfliktu interesów.

§ 71. 1. Dom maklerski stosujący rozporządzenie 575/2013 jest obowiązany zapewnić spełnienie wymogów określonych w art. 103 ust. 1c i 1d ustawy w sposób ciągły.

2. Dom maklerski stosujący rozporządzenie 575/2013 w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku, przeprowadza przegląd liczby funkcji, jakie mogą być pełnione jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej zgodnie z art. 103 ust. 1c ustawy.

3. Dom maklerski stosujący rozporządzenie 575/2013 uzyskuje od członka zarządu lub rady nadzorczej niezbędne dokumenty i informacje w celu ustalenia liczby funkcji, jakie są pełnione przez tę osobę jednocześnie.

§ 72. W ramach oceny odpowiedniości:

- 1) zarządu jako organu kolegialnego ocenie podlega zdolność zarządu do podejmowania decyzji uwzględniających model biznesowy domu maklerskiego, poziom apetytu na ryzyko, strategię działania oraz otoczenie rynkowe, w którym prowadzi działalność;
- 2) rady nadzorczej jako organu kolegialnego ocenie podlega zdolność rady nadzorczej do analizowania oraz oceny decyzji podejmowanych przez zarząd.

§ 73. Zarząd jako organ kolegialny i rada nadzorcza jako organ kolegialny posiadają wiedzę co najmniej w zakresie:

- 1) istotnych obszarów działalności prowadzonej przez dom maklerski oraz głównych ryzyk, które są z nimi związane;
- 2) rachunkowości i sprawozdawczości finansowej;
- 3) zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działalności domu maklerskiego z prawem i audytu wewnętrznego;
- 5) technologii i bezpieczeństwa informacyjnego;
- 6) lokalnych, regionalnych lub globalnych rynków – w odpowiednich przypadkach;
- 7) otoczenia regulacyjnego;

- 8) planowania strategicznego;
- 9) zarządzania spółką lub organizacją;
- 10) zarządzania krajowymi lub międzynarodowymi grupami kapitałowymi oraz czynników ryzyka związanych ze strukturą takich grup – w odpowiednich przypadkach.

§ 74. 1. Członkowie zarządu i członkowie rady nadzorczej identyfikują i zgłaszają domowi maklerskiemu okoliczności, które mogą powodować konflikt interesów i zagrażać ich niezależnemu osądowi.

2. Członkowie zarządu i członkowie rady nadzorczej wstrzymują się od głosu lub zostają wyłączeni odpowiednio z posiedzenia zarządu lub rady nadzorczej w sprawach, w których dotyczą ich konflikty interesów.

3. Kluczowi pracownicy identyfikują i zgłaszają domowi maklerskiemu stosującemu rozporządzenie 575/2013 okoliczności, które mogą powodować konflikt interesów.

§ 75. 1. Dom maklerski niezwłocznie informuje Komisję o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który może wpłynąć na niezależność osądu członka zarządu lub rady nadzorczej.

2. Bank prowadzący działalność maklerską i bank państwowy prowadzący działalność maklerską niezwłocznie informują Komisję o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który może wpłynąć na niezależność osądu osoby wchodzącej w skład władz jednostki, w ramach której bank albo bank państwowy prowadzą działalność maklerską.

3. Zagraniczna osoba prawna niezwłocznie informuje Komisję o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który może wpłynąć na niezależność osądu osoby wchodzącej w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 76. 1. Dom maklerski niezwłocznie informuje Komisję o każdym przypadku stwierdzenia, w wyniku oceny odpowiedności, że członek zarządu lub rady nadzorczej lub odpowiednio zarząd lub rada nadzorcza jako organ kolegialny przestali spełniać wymóg odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny dom maklerski dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

2. Dom maklerski niezwłocznie informuje o wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, osobę, której ona dotyczy.

§ 77. 1. Bank prowadzący działalność maklerską i bank państwowy prowadzący działalność maklerską niezwłocznie informuje Komisję o każdym przypadku stwierdzenia, w wyniku oceny odpowiedności, że osoba wchodząca w skład władz jednostki banku, w ramach której jest prowadzona ta działalność, lub władze tej jednostki kolegialnie przestały spełniać wymóg odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny bank dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

2. Bank niezwłocznie informuje o wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, osobę, której ona dotyczy.

§ 78. 1. Zagraniczna osoba prawna niezwłocznie informuje Komisję o każdym przypadku stwierdzenia, w wyniku oceny odpowiedności, że osoba wchodząca w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej lub władze tego oddziału kolegialnie przestały spełniać wymóg odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny zagraniczna osoba prawna dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

2. Zagraniczna osoba prawna niezwłocznie informuje o wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, osobę, której ona dotyczy.

§ 79. Ocena odpowiedności, o której mowa w § 60, dotycząca osoby, która ma pełnić funkcję prezesa zarządu lub członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem, jest przeprowadzana przez radę nadzorczą przed złożeniem do Komisji wniosku o wyrażenie zgody, o której mowa w art. 102a ust. 1 ustawy. Dokonując oceny odpowiedności takiej osoby, rada nadzorcza przeprowadza ocenę odpowiedności w stosunku do zarządu jako organu kolegialnego, z uwzględnieniem w składzie zarządu takiej osoby.

§ 80. 1. Dom maklerski ustanawia i wdraża politykę w zakresie utrzymywania i doskonalenia przez członków zarządu i rady nadzorczej wiedzy i kompetencji niezbędnych do należytego wykonywania powierzonych obowiązków.

2. Polityka, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie celów szkoleniowych w przypadku domu maklerskiego, oddzielnie dla zarządu i rady nadzorczej, a w odpowiednich przypadkach oddzielnie dla konkretnych funkcji;
- 2) określenie środków finansowych oraz zasobów kadrowych przeznaczonych na utrzymywanie i doskonalenie wiedzy i kompetencji członków zarządu lub rady nadzorczej;
- 3) procedurę zgłoszenia przez członka zarządu lub rady nadzorczej potrzeby udziału w procesie szkoleniowym;
- 4) wskazanie sposobów identyfikacji potrzeb szkoleniowych członków zarządu lub rady nadzorczej.

3. Polityka, o której mowa w ust. 1, określa także utrzymywanie i doskonalenie wiedzy i kompetencji przez kluczowych pracowników.

4. Polityka, o której mowa w ust. 1, jest zatwierdzana przez zarząd i radę nadzorczą.

§ 81. 1. Ocena odpowiedniości jest przeprowadzana zgodnie z polityką odpowiedniości przed powołaniem nowego członka w skład zarządu lub rady nadzorczej, z wyjątkiem przypadku gdy jej przeprowadzenie po ich powołaniu jest uzasadnione szczególnymi okolicznościami, w tym potrzebą zapewnienia składu zgodnego z przepisami prawa w przypadkach, których nie dało się przewidzieć.

2. W przypadku gdy ocena odpowiedniości jest dokonywana po powołaniu nowego członka w skład organu zarządu lub rady nadzorczej, jest ona przeprowadzona niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia powołania.

§ 82. W przypadku domu maklerskiego stosującego rozporządzenie 575/2013 przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 103 ust. 1g ustawy, rada nadzorcza ocenia, czy sprawowanie przez członka zarządu lub rady nadzorczej, o których mowa w art. 103 ust. 1d ustawy, jednej dodatkowej funkcji członka rady nadzorczej ponad ograniczenia określone w art. 103 ust. 1d i 1e ustawy nie zagrazi należytemu wykonywaniu obowiązków przez członka zarządu lub rady nadzorczej, z uwzględnieniem zakresu, skali i złożoności działalności prowadzonej przez dom maklerski.

§ 83. Przepisy § 57–66, § 68–70, § 72, § 73, § 74 ust. 1 i 2 oraz § 81 ust. 1 dotyczące:

- 1) domu maklerskiego – stosuje się odpowiednio do jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską, banku państwowego prowadzącego działalność maklerską oraz oddziału zagranicznej osoby prawnej, w ramach której działalność maklerska jest wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) członków zarządu domu maklerskiego – stosuje się odpowiednio do osób, które mają wchodzić w skład władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską, banku państwowego prowadzącego działalność maklerską oraz w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej, w ramach której działalność maklerska jest wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub wchodzi w skład takich władz.

§ 84. W przypadku domu maklerskiego działającego w formie spółki osobowej przepisy § 57–66, § 68–70, § 72, § 73, § 74 ust. 1 i 2 oraz § 81 ust. 1 dotyczące członków zarządu lub zarządu domu maklerskiego stosuje się odpowiednio do osób, które mają zostać komplementariuszami lub wspólnikami domu maklerskiego posiadającymi prawo prowadzenia spraw spółki lub jej reprezentowania lub są takimi komplementariuszami lub wspólnikami domu maklerskiego.

Rozdział 8

Przepis przejściowy i przepis końcowy

§ 85. Firmy inwestycyjne prowadzące działalność na podstawie zezwolenia udzielonego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dostosują system kontroli wewnętrznej do wymogów określonych w § 22–28 w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 86. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem § 21 ust. 3, który wchodzi w życie z dniem 17 stycznia 2025 r.⁹⁾

Minister Finansów: *A. Domański*

⁹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych (Dz. U. poz. 1111), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. poz. 1723).